

Interreg
Central Baltic

**Augmented
Urbans**

**Interreg Centrālā Baltijas jūras reģiona
programmas 2014. – 2020. gadam projekts**

| Interreg Central Baltic Sea region
programme 2014-2020 project |

Augmented Urbans

**Visionāra un uz līdzdalību vērsta attīstības plānošana un
integrēta pilsētu pārvaldība ilgtspējīgām pilsētām**

| Visionary, Participatory Planning and
Integrated Management for Resilient Cities |

Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola RISEBA
Arhitektūras un dizaina fakultāte

**RISEBA University of Applied Sciences
Faculty of Architecture and Design**

Interreg Centrālā Baltijas jūras reģiona programmas 2014. – 2020. gadam projekts
“Vizionāra un uz līdzdalību vērsta attīstības plānošana un integrēta pilsētu pārvadība ilgtspējīgām pilsētām”

Iepirkuma “Projekta “Augmented Urbans” telpiskās izpētes un plānošanas studiju kursa organizēšana” ar identifikācijas Nr. CNP/2019/17 nodevums

Pasūtītājs | Cēsu novada pašvaldība
Izpildītājs | Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola RISEBA

Interreg Central Baltic Sea region programme 2014-2020 project
“Visionary, Participatory Planning and Integrated Management for Resilient Cities”

Procurement “The organisation of the spatial research and urban planning study course within the project “Augmented Urbans” with identification No. CNP/2019/17 submission

Commissioned by | Cēsis City council
Executed and submitted by | RISEBA University of Applied Sciences

SATURS

SATURS – 4

I DAĻA: PRIEKŠVĀRDS – 8

II DAĻA: STUDIJU KURSU METODOLOGIJA – 16

III DAĻA: IZPĒTE – 24

IV DAĻA: MAGISTRA LĪMEŅA PROJEKTI – 30

V DAĻA: BAKALAUURA LĪMEŅA PROJEKTI – 52

VI DAĻA: MAGISTRA DARBS – 86

VII DAĻA: SECINĀJUMI – 94

PAR AUGSTSKOLU RISEBA – 98

CONTENTS

CONTENTS – 5

PART I: FOREWORD – 9

PART II: STUDY COURSE METHODOLOGY – 17

PART III: RESEARCH – 25

PART IV: GRADUATE LEVEL PROJECTS – 31

PART V: UNDERGRADUATE LEVEL PROJECTS – 53

PART VI: MASTER'S THESIS – 87

PART VII: CONCLUSIONS – 95

ABOUT RISEBA UNIVERSITY – 99

LV

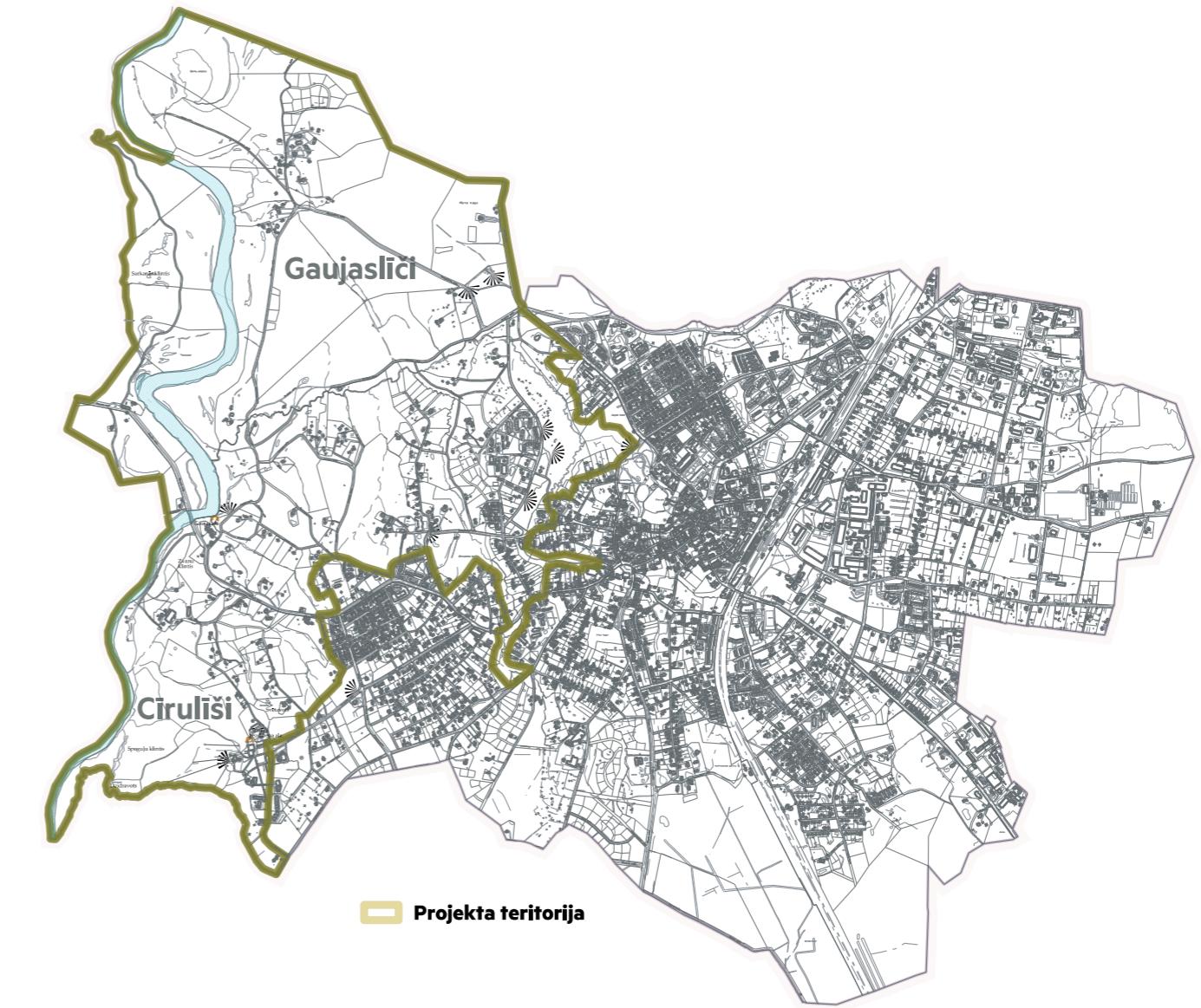
EN

LATVIJA | LATVIA

CĒSIS

Ilustrācija: Lūcija Marija Turka | Camila Yakubova | Sare Nur Avci | Gökçe Tekin

PROJEKTĀ NOTEIKTĀ TERITORIJA | DETERMINED PROJECT AREA
Iedzīvotāju skaits Cēsīs | Inhabitants in Cēsis: 14 960 (2020)
Cēsu teritorija | Cēsis area: 19,3 km²

I DAĻA: PRIEKŠVĀRDS

PART I: FOREWORD

Manifests: papildinātā pilsētvide – izaicinājumi un iespējas

Manifesto: Augmented Urbanity – Challenges and Opportunities

augmented, īpašības v. /ɔ:g'mentɪd/

- izveidot plašāku; palielināt izmērā, skaitā; speciņāt; izvērst plašumā; padarīt pilnvērtīgāku vai palielināt vērtību;
- (mūz.) apzīmē vai satur intervālu, kas ir vienu pustoni augstāks kā pavadošais mazors, vai arī perfektu intervālu: "tīra kvarta".

resort, lietv. vai darbība /rɪ'sɔ:t/ – glābiņš, cerība, kūrorts

- vieta, kur cilvēki dodas atpūties, sportot vai dažādu citu iemeslu pēc;
- darbība, kuras pamatā ir glābiņa vai cerības meklējums sarežītā situācijā.

Papildinātā / paplašinātā pilsētvide – izaicinājumi un iespējas

Hārvardas universitātes Dizaina skolas arhitektūras un tehnoloģiju vēstures profesors Antuāns Pikons argumentē, ka "digitālās tehnoloģijas rada platformu pavisam jaunai materialitātei". Kamēr mērogs un tektoniskā skaidrība savā nozīmē vairs nav uzskatāmi par izšķirošiem konceptuāliem lielumiem, ornamenti un simbolisms tiek no jauna aktualizēti kopējā arhitektūras valodas kontekstā. Pikons uzsvēr, ka "materialitāte savā būtībā neapzīmē vien konkrētas materiālu īpašības, bet tā arī veido dialogu par mūsu attiecībām ar materiālu kā tādu" [1]. Tods Gannons, ievadot Antuāna Pikona lekciju Dienvidkalifornijas Arhitektūras institūtā (SCI-Arc) Losandželosā, turpina iesākto tematiku un izklāsta savus argumentus "par" un "pret" pieaugošo digitalizāciju, tādējādi arī atbildot ievērojamajam digitālo tehnoloģiju kritiķim Kenetam Fremptonam. Fremptons izvirza pienēmumu, ka vispārīga digitalizācija apdraud tradīcijām bagāto arhitektūras ideju bāzi par materialitāti, tektoniku un praksi [2]. Tādēļ logiski šķiet jautāt, vai mēs spējam papildināt esošo un radīt jaunus risinājumus tā vietā, lai veidot arhitektūru, kuras vienīgā nozīme ir pastāvība un klātesamība? Vai mēs spējam no jauna modelēt un paplašināt kontekstus (pilsētvides, vēstures, sociālos, ģeogrāfiskos u.c.) izmantojot nebijušas pieejas, kas papildina tradicionālus un jau eksistējošās vērtības?

Pikons meklējot līdzības un atšķirības ar digitālo pieeju izceļ, ka "šobrīd jau eksistējošā virtualitāte" [3] pilda reprezentācijas lomu, kamēr sociālās, ekonomiskās un politiskās dinamikas nodrošināšanai tiek dibinātas pavisam jaunas pieejas. Iespējams, ka tradicionālie uzskati par arhitektūras materialitāti un tektoniku itin nemaz nav apdraudēti un ka to vērtība un ietekme tikai pieaug paplašinot pieeju darbībai un domai. Turpinot, Gannons iebilst Fremptona pārlieku pārspīletajiem uzskatiem par to, ka disciplīnas digitalizācija novedīs pie arhitektūras iznīcības [4].

Digitalizācija kā pieeja var no jauna piedalīties vietradē.

Tādējādi tiek maksimizēta pastāvošo urbāno stāvokļu – vēsturisko un ģeogrāfisko – vērtība, kā arī stiprināta un atjaunināta jau eksistējošās kultūras pieejamība. Paplašinātā urbanitāte ar jaunu mehānismu apgūšanu ļauj izaicināt un identificēt vēl nebijušas iespējas jaunām arhitektūras izpausmēm. Pamatojoties uz Antuānu

Pikonu, digitalizācijas loma arhitektūrā neliecinā par jaunas formas uzspiešanu, bet gan par spēju to attiecīgi pielietot. Digitalizācija runā par jaunām darbībām un notikumiem, kuri katalizējoties veido attiecības ar telpisko formu [5].

Arhitektūra ne tikai nodrošina funkcionālas darbības, bet veicina dažādu situāciju rašanos un pastāvēšanu. Pikons pieņem, ka "arhitektūras forma varētu būt arī situāciju režijas blakusprodukts, argumentējot, ka digitālā revolūcija palīdz arhitektūrai mainīt fokusu no pastāvības un klātesamības uz notikumiem un darbībām" [6].

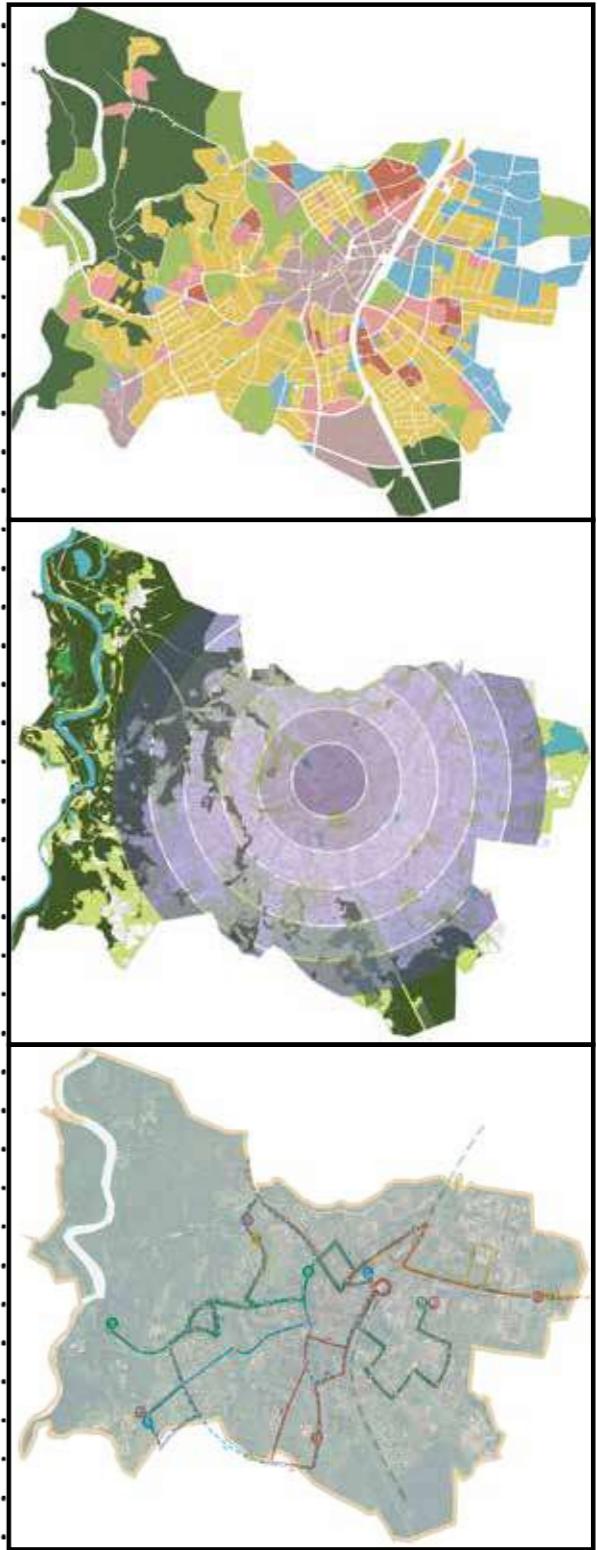
Pieejas paplašināšana var veicināt digitālo instrumentu nozīmi dažādu notikumu un situāciju veidošanā, radot potenciālu tiem pastāvēt. Līdz ar to mēs varam apzināt dažādu notikumu potenciālu attiecībā pret pastāvošo urbāno stāvokli. Atgriežoties pie Antuāna Pikona – digitālais spēj strādāt kā instruments, kas veicina ne tikai vienkāršu formveidi, bet arī arhitektūras mijiedarbību ar iespējamo notikumu režiju. Jājautā, vai arhitektūras uzdevums ir situāciju veidošana, vai arī arhitektūras forma pati par sevi ir notikums? Viens no vadošajiem arhitektūras teorētiķiem Džefs Kipnis skaidro, ka arhitektūra ir pielīdzināma aizraujošas kinofilmas skaņu celiņam. Viens no galvenajiem iemesliem, kādēļ pilnmetrāzas filmu kinematogrāfiskā pieredze kļūst veiksmīga, ir tieši fonā strādājošais muzikālais pavadījums, kas veido visa darba noskaņu. Arhitektūra darbojas samērā līdzīgi un ir visefektīvākā bīriņi, kad tās materiālā klātesamība nav nostādīta uz galvenās skatuves, bet atrodas aizkulīsēs [7].

Iespējams, ka izvērot mūsu darbības lauku un paplašinot realitātes, var apzināt un vairot pastāvošā urbānā un ģeogrāfiskā stāvokļa nozīmi – jaunradīt vai mainīt pastāvošo kontekstu, esošo kontekstu papildināt ar jaunām prasībām vai funkcijām, tādējādi veicinot nebijušu situāciju rašanos un esošā vērtības pieaugumu. Tā vietā, lai fokusētos uz arhitektūras materiālo klātesamību un tektoniku, urbānitātes paplašināšana palīdz šķetināt iespējamās problēmsituācijas, izmantojot pieejas digitalizāciju. Digitālās vides fokuss pārslēdzas uz jaunu saiknu, sistēmu un matriču veidošanu, kas izceļ un pārveido vēsturiskos stāvokļus, kuru pamatā ir programma, ģeogrāfija, vēsture un kultūra. Šie stāvokļi potenciāli spēj atjaunot laika gaitā pamētas urbānas situācijas, aizmirstas tradīcijas un pieņemto praksi, kas attiecīgi rada jaunus scenārijus konkrētai arhitektūras notikumu režijai.

1. SCI-Arc mediju arhīvs, (2016. gada 9. marts). Antoine Picon: Architecture, matter and language in the Digital Age, [video fails], apskatāms: <https://www.youtube.com/watch?v=BoHW2Fuy0k>

2.-6. Ibid [video fails]

7. Kipnis, Džefs (2017. gada 24. marts), Jeff Kipnis: What is Architecture, [video fails], apskatāms: <https://www.youtube.com/watch?v=v4Nm0UCWaEo&t=3s6>

augmented, adjective /ə:g'mentɪd/

- to make larger; enlarge in size, number, strength, or extent, to make more complete or increase in value;
- (in music) denoting or containing an interval which is one semitone greater than the corresponding major or perfect interval: "augmented fourths".

resort, noun or action /rɪ'zɔ:t/

- a place where many people go for rest, sport, or another stated purpose;
- the action of resorting to a course of action in a difficult situation.

Augmented Urbanity – Challenges and Opportunities

Antoine Picon, professor of History and technology at Harvard GSD, argues that "digital technology is giving rise to a new materiality". Scale and tectonic legibility are no longer given, while ornament and symbolism are re-emerging as important issues. Picon stresses that "materiality is not about properties of things but our relationships with them" [1]. Todd Gannon, introducing Picon's lecture at SCI-Arc, lays out the sober tale of the pros and cons of the digital, his arguments structured in response to Kenneth Frampton, critic of digital technology. Frampton argues that the digital represents a threat to traditional ideas of architecture about materiality, tectonics and practice [2]. Can we seek possible solutions and augment given conditions rather than produce an architecture of permanence and presence and alternatively model and expand contexts (urban, historic, geographic) with new actions and effects complementing and enhancing traditional or existing values? Picon highlights the digital with its many similarities as "the already existing virtuality" [3], which is the role of representation and the differences with a new focus on social, economic and political flows, effects and practices. Traditional architecture's materiality and tectonics may not actually be threatened but through augmentation its value and effect is increased. Gannon, strikes Frampton's concerns or rumors of architecture's disablement or the disappearance of the discipline due to the digital as extremely exaggerated [4]. **Augmentation through the digital can re-target, identify and participate in place making maximizing value to existing urban conditions, historic, geographic and reinforce known cultural practices or optimistically rejuvenate.** Augmenting urbanity, resorts to new mechanisms to challenge and identify unseen opportunities for architecture to perform. According to Picon architecture has been impacted by the digital in that its not necessarily about imposing new form but what form does. It is about actions and events catalyzed in relation to form [5]. Picon claims that architecture, rather than providing actions, can produce or enable situations. He proposes that "form might be a side effect of the production of situations, arguing that the digital revolution helps architecture shift focus from permanence and presence, to events

and action" [6]. **The digital instrument through augmentation can foster situations or the potential for those situations to occur.** Can we seek the potential for situations in a given urban condition rather than resorting to an architecture of stability and constancy? According to Antoine Picon the digital can clearly act as an instrument to foster an architecture that enables situations rather than hosting action through form – but is that enough? Should architecture limit itself to stage poetic situations or should architecture's form provide its own poetic?

Jeff Kipnis, leading architecture theorist, explains that architecture functions like a soundtrack for an emotionally absorbing motion picture. The impact of the cinematic experience is only successful due to the musical framework operating in the background. Architecture operates most effectively in a similar role when its material presence is absent from the scene [7].

Perhaps augmenting realities we can identify and enhance the value of existing urban and geographic conditions. **Creating or changing an existing context or superimposing new requirements or functions upon existing conditions can promote situations that increase intrinsic value of a local.** These are new sought relationships that emerge with a new relevance to increase functional potential and user benefit in existing urban conditions.

On one hand focusing strictly upon architecture's material presence and tectonics, through the discovery of new associations (flows, patterns and relational matrices) enhance and transform given historic conditions, which consider program, geography, history, culture and potentially rejuvenate abandoned urban conditions, even lost traditions and practices. But on the other hand – **augmentation of urban contexts may prompt new legibility, situations and scenarios for architecture to perform.**

1. SCI-Arc media Archive (2016, March 9). Antoine Picon: Architecture, matter and language in the Digital Age, [Video file]. Retrieved from <https://www.youtube.com/watch?v=BoHW2Fuy0k>

2.-6. Ibid [video file]

7. Kipnis, Jeff, (2017, March 24), Jeff Kipnis: What is Architecture, [Video file]. Retrieved from <https://www.youtube.com/watch?v=v4NmoUCWaEo&t=36s>

**PROJEKTS “AUGMENTED URBANS”, TĀ DALĪBΝIEKI UN AUGSTSKOLAS RISEBA IESAISTE
TELPISKĀS IZPĒTES UN PLĀNOŠANAS, INTEGRĒTU TEORĒTISO UN PRAKTISO PILSĒTPLĀNOŠANAS STUDIJU KURSI**

**“AUGMENTED URBANS” PROJECT, PARTICIPANTS AND CONTRIBUTION OF RISEBA
SPATIAL RESEARCH AND PLANNING, INTEGRATED THEORETICAL AND PRACTICAL URBAN PLANNING STUDY COURSES**

2019./2020. STUDIJU GADA RUDENS SEMESTRIS, PROFESIONĀLĀ MĀĢISTRA STUDIJU PROGRAMMA “ARHITEKTŪRA”

1. CĒSU PILSĒTAS EKOSISTĒMU PAKALPOJUMU TELPISO PROTOTIPI MODELĒŠANA

(5 MĒNEŠI, 2 KREDĪTPUNKTI, 80+3 akad. stundas)

STUDENTI, KURSA DALĪBΝIEKI | VALTERS GRAUZINŠ, KIME MUKENA MUKULAY JOEL, KORČINSKIS SILVESTRS, OSIPOVS PĀVELS,
OZOLIŅA KITIJA, PAEGLĪTIS IVARS, RONE-SILA ELZA, SADYKOV ALIŠHER, SKLADOVA KATRīNA

2019./2020. STUDIJU GADA PAVASARA SEMESTRIS, AKADEMISKĀ BAKALURA STUDIJU PROGRAMMA “ARHITEKTŪRA”

2. CĒSU PILSĒTAS ZAĻĀS TERITORIJAS UN PUBLISKĀ ĀRTELPA (5 MĒNEŠI, 5 KREDĪTPUNKTI, 200+3 akad. stundas)

STUDENTI, KURSA DALĪBΝIEKI | ATOPKINA LELDE, BĒRTULE LINDA, BUSUIOC ADRIAN, EKŠTETA NADīNA, ILLERA BARBERI CAROLINA, KAUPUŽA IEVIŅA,
LAVRENTJEVA JEĻIZAVETA, PRANCĀNE KATRīNA, REVA VIKTORIJA, STRŪVE MONTA, TURKA LŪCIJA MARIJA, YAKUBOVA CAMILA,
ARTAR İHSAN RIFAT, AVCI SARE NUR, TEKİN GÖKÇE

2019./2020. STUDIJU GADS, PROFESIONĀLĀ MĀĢISTRA STUDIJU PROGRAMMA “ARHITEKTŪRA”

3. MĀĢISTRA DARBS

STUDENTS | PĒTERIS CARS

MĀCĪBSPĒKI

Studiju kursu vadītāja | ILZE PAKLONE, DR. ARCH.

Pasniedzēji | RŪDOLFS DAINIS ŠMITS, MA, BARCH, DIPL. ARCH., DINA SUHANOVA, MG. ART., DIPL. ARCH.

Viespasniedzēji, eksperti un uzaicinātās žūrijas dalībnieki | PhD cand. VIESTURS CELMINŠ |

Dr.h.c. Arch. Jānis Dripe | Mg. Arch. Zane Veja | Dipl. Arch. Ints Menģelis

STUDY YEAR 2019/2020, FALL SEMESTER, PROFESSIONAL MASTERS STUDY PROGRAMME “ARCHITECTURE”

1. MODELING OF THE SPATIAL PROTOTYPES FOR ECOSYSTEM SERVICES IN CĒSIS

(5 MONTHS, 2 CREDITS, 80+3 acad. hours)

STUDENTS, PARTICIPANTS OF THE STUDY COURSE | VALTERS GRAUZINŠ, KIME MUKENA MUKULAY JOEL, KORČINSKIS SILVESTRS, OSIPOVS PĀVELS,
OZOLIŅA KITIJA, PAEGLĪTIS IVARS, RONE-SILA ELZA, SADYKOV ALIŠHER, SKLADOVA KATRīNA

STUDY YEAR 2019/2020, SPRING SEMESTER, ACADEMIC BACHELOR'S DEGREE STUDY PROGRAMME “ARCHITECTURE”

2. GREEN TERRITORIES AND PUBLIC GREEN SPACE IN THE CITY OF CĒSIS (5 MONTHS, 5 CREDITS, 200+3 acad. hours)

STUDENTS, PARTICIPANTS OF THE STUDY COURSE | ATOPKINA LELDE, BĒRTULE LINDA, BUSUIOC ADRIAN, EKŠTETA NADīNA, ILLERA BARBERI CAROLINA,
KAUPUŽA IEVIŅA, LAVRENTJEVA JEĻIZAVETA, PRANCĀNE KATRīNA, REVA VIKTORIJA, STRŪVE MONTA, TURKA LŪCIJA MARIJA, YAKUBOVA CAMILA,
ARTAR İHSAN RIFAT, AVCI SARE NUR, TEKİN GÖKÇE

STUDY YEAR 2019/2020, PROFESSIONAL MASTERS STUDY PROGRAMME “ARCHITECTURE”

3. MASTER'S THESIS

STUDENT | PĒTERIS CARS

COURSE TUTORS

Course supervisor | ILZE PAKLONE, DR. ARCH.

Tutors | RŪDOLFS DAINIS ŠMITS, MA, BARCH, DIPL. ARCH., DINA SUHANOVA, MG. ART., DIPL. ARCH.

Guest tutors, experts and invited jury | PhD cand. VIESTURS CELMINŠ |

Dr.h.c. Arch. Jānis Dripe | Mg. Arch. Zane Veja | Dipl. Arch. Ints Menģelis

II DAŁA: STUDIJU KURSA METODOLOGIJA

**PART II:
STUDY COURSE
METHODOLOGY**

KURSU VADMOTĪVS: TERITORIJU KOPRADE

Akadēmiskā bakalaura studiju 3. kura pavasara semestra un Profesionālā maģistra studiju 1. gada arhitektūras projektešanas kursu **mērķis ir izpētīt pilsētu teritoriju telpisko, programmisko, sociālo un uzņēmējdarbības dinamiku kā pilsētu atjaunotnes un ilgtspējīgas ekonomikas izaugsmes līdzekli**. Lai to panāktu, kursos tiek izskatīts gan plašs gadījuma studiju klāsts, gan veiktas teorētiskās izpētes par pilsētu attīstības dinamiku, kā arī tiek modelēti, salīdzināti un novērtēti stratēģiskie un telpiskie attīstības scenāriji. Studiju kursu ietvaros tiek pētīts pilsētvides profils, modelētas pilsētai atbilstoša zāļu teritoriju, kā arī publiskās ārtelpas attīstība, iespējamā programma, kā arī izrietošie telpiskie risinājumi. **Veicot globālu, reģionālu un vietējo gadījumu studijas un teorētiskus pētījumus telpiskie scenāriji ir iecerēti kā refleksīvi un alternatīvi redzējumi pilsētvides formālajai plānošanas politikai.**

Teritoriju koprade ir salīdzinoši jauna telpiskās plānošanas pieeja, kurā plašs telpisko, sociālo, pētniecības, inovāciju, izglītības, kā arī biznesa iestāžu tīkls sadarbojas, kopīgi veido vienotu kultūrtelpu un tādējādi veicina pilsētu regeneratīvos procesus. Šāda sadarbība palīdz veidot pilsētu un lauku ekosistēmu atbilstoši globālās ekonomikas, reģionālās politikas un vietējās sabiedrības vajadzībām. RISEBA arhitektūras maģistra un bakalaura līmeņa studijas teritoriju koprade, izvēloties reģionu pilsētas jaunu ideju prototipēšanai, ir augstskolas studiju kursu tēma jau ilgākā laika periodā.

Teritoriju kopradei nepieciešama kritiska izpēte par to, kā savstarpēji mijiedarbojas esošā pilsētas infrastruktūra, pilsētas plānošanas politika, vietējās un globālās kopienas. Bakalaura un maģistra studiju programmā tiek pētīts, salīdzināts un novērtēts plašs gadījuma studiju klāsts, kā arī tiek modelēti, salīdzināti un novērtēti stratēģiskie un telpiskie attīstības scenāriji. Telpiskie scenāriji ir iecerēti kā refleksīvi un alternatīvi redzējumi pilsētvides formālajai plānošanas politikai. Telpisko scenāriju modelēšana un pilsētvides prototipēšana ir studiju kursu un dizaina studijas galvenais praktiski sasniedzamais rezultāts. Studiju kursi tā dalībniekiem padziļina teorētiskās zināšanas un trenē praktiskas iemājas pilsētplānošanā, pilsētvides dizainā, un telpisko scenāriju modelēšanā. Kursi sniedz studentiem gan teorētiskas, gan tipoloģiskas zināšanas par pilsētvides dinamiku veidojošiem apstākļiem un pilsētu pētniecības metodēm un paņēmieniem. Studiju kursu ietvaros tiek izstrādāta kritiska pilsētvides dizaina un socio-ekonomiskā izpētē balstīta pieeja.

Pirma reizi augstskolā šāds integrēts sociālo, arhitektūras un pilsētvides aspektu pētījums studiju kursa ietvaros ir plašāka Interreg Centrālā Baltijas jūras reģiona programmas 2014.-2020. gadam projekta "Vizionāra un uz līdzdalību vērsta attīstības plānošana un integrēta pilsētu pārvaldība ilgtspējām pilsētām" daļa. Projekta "Augmented Urbans" īsteno Cēsu pilsētas pārvaldība sadarbībā ar partneriem – citām augstākās izglītības iestādēm un pilsētas plānošanā iesaistītajām institūcijām. Šajā projektā Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas RISEBA Arhitektūras un dizaina fakultāte praktiskās projektešanas kursu ietvaros veica telpisko scenāriju modelēšanu un pilsētvides prototipēšanu kūrorta koncepcijas teorētiskās bāzes izveidei, diskusijas veicināšanai un iespējamai teritorijas attīstības priekšlikumu sagatavošanai.

STUDY COURSE MANIFESTO: CO DESIGNING TERRITORIES

The aim of the spring semester of the 3rd year of academic bachelor's studies and the 1st year of architectural design courses of professional master's studies is **to study the spatial, programmatic, social and business dynamics of urban areas as means of urban renewal and sustainable economic growth**. To achieve this, the courses cover a wide range of case studies, theoretical research on urban development dynamics, as well as model, compare and evaluate strategic and spatial development scenarios. Within the framework of the study courses, the profile of the urban environment is studied, the development of green territories corresponding to the city, as well as public outdoor space, the possible program, as well as the resulting spatial solutions are modeled. **By looking at global, regional and local cases and through theoretical studies, spatial scenarios are intended as reflexive and alternative visions for formal urban planning policy.**

Co designing territories is a recent spatial phenomena and approach where a wide network of spatial, social, research, innovation, educational as well as business institutions cooperate and co-create facilities and share culture to foster urban regenerative processes. The said cooperation is believed to sustain an ecosystem of urban and rural in tune with the needs of the global economy, regional policy and local community. RISEBA Faculty of Architecture and Design has established the approach of graduate and undergraduate studies to be continuous process over longer spans of time.

Co designing calls for a critical investigation how existing urban infrastructure, city planning policies, local and global communities interrelate. Undergraduate, as well as graduate course explore a wide range of study cases as well as endeavors to compare, evaluate and design imaginative spatial and strategic scenarios for urban regeneration. The imaginative spatial scenarios are intended to be reflexive and alternative standpoints rather than linear when compared with formal planning policies. Development of the spatial scenarios is the main target of the course. The study course advances core knowledge and skills as a grounding for practical and theoretical applications. The courses provide students with both theoretical and typological knowledge of urban settings as well as insights into urban research methods and techniques in tune with anthropological investigation methods and their application to urban planning design. The courses provide insights into building up of reflexive, flexible and sustainable urban development scenarios. The study courses develop critical vocabulary of urban and anthropological approaches for students to advance in urban development proposals and feasibility studies.

The study course of interrelated investigation of social, architectural and urban aspects at multiple levels for the first time at the university has formally been part of the larger project Interreg Central Baltic Region 2014-2020 programme project for "Visionary, Participatory Planning and Integrated Management for Resilient Cities". The project "Augmented Urbans" is carried out by Cēsis city municipality in collaboration with other higher education institutions of Central Baltic Region, institutions involved in city planning and other relevant parties. Faculty of Architecture and Design at the RISEBA University of Applied Sciences through organisation of practical design courses carried out development the imaginary spatial scenarios to ground theoretically the concept of the resort, as well as to promote discussion among stakeholders.

TERITORIJU KOPRADES GADĪJUMA STUDIJA / TELPISKO SCENĀRIJU MODELĒŠANA: CĒSIS KĀ KŪRORTS

Studiju kurss ir balstīts uz Cēsu pilsētas pašvaldības stratēģisko nodomu izvērtēt pilsētas potenciālu kļūt par (eko) kūrortu, izstrādāt pilsētvides atjaunošanas pamatprincipus, plašas sabiedrības veiksmīgu iesaistīšanu pilsētplānošanas procesos, tādējādi uzlabojot pilsētvides kvalitāti un ilgtspējības procesus, kā arī pilsētas konkurētspēju. Pētījums, pilsētas attīstības koncepcija, pašreizējās situācijas un attīstības stratēģijas analīze un tās prezentācija notiek iesaistot ieinteresētās puses un nozīmīgus dalībniekus.

4 TĒMAS KŪRORTPILSĒTU NĀKOTNES PĀRKONFIGURĒŠANAI:

- 1. EKOSERVISI UN PAKALPOJUMI**
- 2. EKO-KŪRORTA STRATĒGIJAS**
- 3. ZAĻO TERITORIJU ATTĪSTĪBA**
- 4. MŪSDIENĪGA KŪRORTA KONKURĒTSPĒJAS PROFILEŠANA**

CASE STUDY FOR CO DESIGNING TERRITORIES / DEVELOPMENT OF SPATIAL SCENARIOS: CĒSIS AS A RESORT

The study course is grounded into the strategic intent of Cēsis city municipality to re evaluate potential of the city for becoming an (eco) resort, to develop basic principles for urban regenerative processes, successful involvement of wider public into urban planning processes, thus improving quality of urban environment and sustainability, as well as competitiveness. The research, city development concept, analysis of the current situation and development strategy and its presentation are carried out by involving relevant stakeholders.

4 THEMES FOR RECONFIGURING FUTURE OF RESORT CITIES:

- 1. ECO-SERVICES**
- 2. ECO-RESORT STRATEGIES**
- 3. DEVELOPMENT OF THE GREEN TERRITORIES**
- 4. COMPETITIVENESS PROFILE OF CONTEMPORARY RESORT**

KURSA MĒRKIS: TELPISKO SCENĀRIJU VAI PROTOTIPU MODELĒŠANA

Studiju kursu galvenais mērkis ir telpisko scenāriju vai prototipu izstrāde. Galvenās lekciju un semināru tēmas, kā arī gadījumu studiju izpēte tiek integrēta semināru diskusijās un projektēšanā – telpisko scenāriju vai prototipu izstrādē. Integrētā metodika ļauj padziļināti izstrādāt katra projekta koncepciju. Teorētisko pētījumu izpētes posms ir integrēts telpiskās prototipēšanas izstrādes posmā.

Projekta ietvaros maģistra un bakalaura studiju kursa mērkis ir attīstīt maza un vidēja mēroga pilsētas lauku telpiskos scenārijus, lai ieviestu eco-kūrorta stratēģijas Cēsu pilsētā.

Katrs projekts akcentē noteiktu stratēģisko pieeju potenciālajiem ekoservisiem un pakalpojumiem Cēsīs:

- (1) ekopakalpojuma sastāvdaļas,
- (2) pilsētas, lauku un ūdensmalu vienota attīstība.

TARGET OF THE STUDY COURSE: DEVELOPMENT OF SPATIAL SCENARIOS OR PROTOTYPES

Development of Spatial Scenarios or Prototypes is the main target of the studio course. Major lecture and seminar themes, as well as case studies that are related to the study course are integrated within studio discussions and design practice – development of Spatial Scenarios or Prototypes. Integrated methodology allows precise targeting of each project and development of detailed narrative. Research phase of theoretical studies is inseparably integrated into Design Development phase of spatial prototyping.

The target of master and undergraduate study course within the project is to develop small and mid scale urban rural spatial prototypes to introduce eco-resort strategies in Cēsis city.

Each prototyping project targets specific attitude and strategic approach to potential eco services in Cēsis:

- (1) components of eco services,
- (2) interlacing urban, rural and waterfront layers.

KOMUNICĒŠANAS UN DARBA VEIDS: KOPRADES SEMINĀRI / NOVĒRTĒŠANA

Telpiskos scenārijus un prototipus izstrādā studentu grupas (2 līdz 4 studenti grupā). Katra grupa izstrādā vienu scenāriju, kas tiek nepārtraukti apspriests un pilnveidots ar pasniedzējiem un pielāgots galvenajām lekciju tēmām un gadījumu studiju izpētei. Pasniedzēji organizē seminārus kā integrētu studentu grupu darbu apsprišanu kursa tēmu kontekstā. Uz 3 grupām tiek nodrošināta 2 pasniedzēju jeb mentoru klātbūtne darba procesā.

1. Teorētisko lekciju, semināru tēmas kursu ietvaros:

- Intelīgenta pilsētu sarukšana reģionālā kontekstā: teorija un gadījuma studijas.
- Datus balstīts urbānisms. Dati, kartešana, vizualizācija, virtuālā realitāte: teorija un gadījuma studijas.
- Pilsētu teritorijas identitātes pārorientēšana. Vietrade.
- Kūrort-pilsētu nākotne: ekoservisi un ekosistēmas pakalpojumi, zaļo teritoriju attīstība, konkurētspējas profilēšana.
- Pilsētas un lauku teritoriju zaļo struktūru nākotne, kompakta pilsētas un ainavas stratēģijas.

2. Lauka studijas. Vēsturiskās un esošās situācijas analīze, teritorijas apskate, intervijas, tikšanās ar pašvaldības pārstāvjiem un citiem projekta izstrādei nozīmīgiem dalībniekiem.

3. Konsultācijas un darbs ar studentu grupām.

4. Praktiskie uzdevumi un patstāvīgais darbs.

5. Noslēguma eksāmens – prezentācija.

Apgūstot un sekmīgi nokārtojot studiju kursu, studējošais ir apguvis sekojošas zināšanas, prasmes un kompetences:

Ar pilsētvides dizainu saistīto tēmu teorētiskā izpratne:

- Spēj kritiski analizēt konkrēto tēmu un saistīt to ar telpiskā scenārija izstrādi.

Pilsētvides analīze:

- Spēj kritiski analizēt pilsētu, izmantojot dažādas analītiskās un praktiskās metodes.
- Spēj modelēt pilsētas problemātiku un potenciālus gan ar teorētiskām, gan praktiskām metodēm, ļemot vērā konkrētās pilsētvides gadījuma studijas īpatnības.

Izpratne par potenciālo pilsētvides transformāciju, telpiskā scenārija izstrādi:

- Spēj modelēt pilsētvides transformācijas telpiskos scenārijos dažādos pilsētas mērogos un slāņos, integrējot teorētiskās zināšanas, pilsētas problemātiku un potenciālus.
- Spēj pozicionēt telpisko priekšlikumu un attīstības scenāriju plašākā telpiskā un tematiskā kontekstā.
- Spēj pozicionēt telpisko priekšlikumu vides ilgtspējas jautājumu kontekstā.

Prezentāšana:

- Spēj telpisko scenāriju modelēt ar atbilstošiem vizualizēšanas paņēmieniem.
- Spēj telpisko scenāriju prezentēt gan studijas kontekstā, gan plašākai auditorijai.

Kursa gala vērtējumu veido pabeigts kursa projekts (60%) un aktīva dalība semināru diskusijās, prezentācijās (40%).

COMMUNICATION AND WORKING MODE: CO-DESIGNING SEMINARS / EVALUATION

Development of Spatial Scenarios and Prototypes is organized through student group work (2 to 4 students per group), each group developing one scenario that is continuously discussed with tutors and tailored in relation to the major lecture themes and case studies. Tutors moderate seminars as integrative reports of students group work and lectures introducing the major course themes. The presence of 2 lecturers as mentors is ensured per 3 groups in the work process.

1. Themes of theoretical lectures and seminars within the courses:

- Intelligent Shrinking Of Cities In Regional Context: Theory And Case Studies.
- Data Driven Urbanism. Data, Mapping, Visualization, VR/AR/XR: Theory And Case Studies.
- Re Targeting Identity. Placemaking.
- Reconfiguring Future Of Resort Cities: Eco-Services, Eco-Resort, Green territories, Profile of Contemporary Resort.
- Future Of Urban And Rural Green, Compact Cities And Landscape Strategies.

2. Field studies. Analysis of the historical and current situation, site inspection, interviews, meetings with municipal representatives and other stakeholders important for the project development.

3. Consultations and work with student groups.

4. Practical tasks and independent work.

5. Final exam – presentation.

Upon mastering and successfully passing the study course, the student has acquired the following knowledge, skills and competencies:

Theoretical understanding of topics related to urban design:

- Is able to critically analyze a specific topic and relate it to the development of a spatial scenario.

Urban environment analysis:

- Is able to critically analyze the city using various analytical and practical methods.
- Is able to model urban problems and potentials with both theoretical and practical methods, taking into account the peculiarities of the specific urban case study.

Understanding of potential urban environment transformation, spatial scenario development:

- Is able to model urban environment transformations in spatial scenarios at different city scales and layers, integrating theoretical knowledge, urban issues and potentials through spatial scenarios through research by design techniques.
- Able to position the spatial proposal and development scenario in a broader spatial and thematic context.
- Able to position the spatial proposal in the context of environmental sustainability issues.

Presentation:

- Able to model the spatial scenario with appropriate visualization techniques.
- Is able to present the spatial scenario both in the context of the study and to a wider audience.

The final evaluation of the course consists of a completed course project (60%) and active participation in seminar discussions, presentations (40%).

III DAŁA: IZPĒTES DAŁA

PART III: RESEARCH PHASE

DIZAINA PIEEJA: REFLEKSĪVS PILSĒTVIDES PĒTĪJUMS UN PROJEKTĒŠANA

Gan maģistra, gan bakalaura kursos darbs tika organizēts kā integrēta teorētiska un eksperimentāla pīeja. Tās mērķis bija telpisko prototipu izstrāde, kas virza jaunus sociālos un arhitektoniskos skatpunktus un jautājumus Cēsu kā (eko) kūrorta infrastruktūras attīstībai.

Studiju kursa metodoloģiju var raksturot kā atvērtā tipa eksperimentālu projektēšanas, jautājumu uzstādīšanas un lēmumu pieņemšanas procesu. Minētā pīeja un tās rezultāti tiek attīstīti darba gaitā praktiski eksperimentējot un tādējādi gan darba process, gan rezultāti vienmēr ir uzlabojumi un atvērti diskusijai. Šādu praktisku pīeju var uzlūkot kā piemēru un līdzekli ātru un elastīgu projektēšanas prototipu radīšanā, kas formālajos plānošanas procesos var kļūt par vērtīgiem instrumentiem lēmumu pieņemšanā.

Telpiskajai plānošanai ir nepieciešamas divas kompetences:

- (1) vienlaikus saprast un atspoguļot esošo telpisko sarežģību, un projektēt paredzamos un iespējamos telpiskos risinājumus, kā arī saprast šo risinājumu sekas;
- (2) spēja komunicēt par telpiskās plānošanas problēmām, mērķiem un iespējām, lai procesā iesaistītie varētu vienoties par svarīgiem lēmumiem.

Refleksīvs pilsētvides pētījums un projektēšana pozicionē teorētiskos un radošos prototipēšanas procesus kā vienlīdz svarīgus zinātniskās izpētes, eksperta skatījuma un projektēšanas instrumentus. Šāds pētījums un projektēšana mobilizē alternatīvas attīstības iespējas. Refleksīva telpisko scenāriju modelēšana fokusēta uz neformālu, alternatīvu pilsētvides prototipēšanu: pilsētvides stratēģiskā struktūrplāna uzmetumu, mērķu un idejas pozicionēšanu gan tekstuāli, gan ar vizuāli telpiskiem paņēmieniem. Telpisko scenāriju modelēšana ir būtiska formālās plānošanas priekšizpētes sastāvdaļa. Refleksīvs pilsētvides pētījums un projektēšana fokusēta uz skices veida ģenerālpāna izstrādi, konцепcijas un mērķu pozicionēšanu 2 posmos:

1. Izpētes daļa

Pilsētas telpisko, programmisko un antropoloģisko slāņu modelēšana
Pilsētas diagnostikas, problemātikas un potenciālu modelēšana
Gadījuma studiju un ar tiem saistīto teorētisko pīeju analīze

2. Projektēšana

Telpisko scenāriju vai prototipu programmas un projektēšanas principu modelēšana
Scenāriju vai prototipu detalizētas struktūras modelēšana

DESIGN APPROACH: REFLEXIVE RESEARCH BY DESIGNING OF URBAN SETTING

The studio work has been organized as integrated theoretical and experimental approach, targeted at development of spatial prototypes that would introduce new social and architectural narratives and put forward questions relevant for the development of (eco) resort infrastructure of Cēsis.

The design methodology developed within the study course falls into the realm of spiral design processes and open ended feedback looping of design and decisions. The process and results of the studio can be seen as a methodology, which is developed practically and thus has some inconsistencies and is always open to discussion. Though, the process and its results may be seen as an example, how rapid and flexible design reactions to current issues can become valuable assets within formal spatial planning process.

Spatial planning requires two competences:

- (1) to understand and to represent actual spatial complexity simultaneously with the probable and possible spatial solutions, as well as consequences of spatial planning strategies;
- (2) to communicate the problems, goals and opportunities of urban planning strategy so as to ensure that the various relevant participants in the process can reach agreement on the important decisions that need to be made.

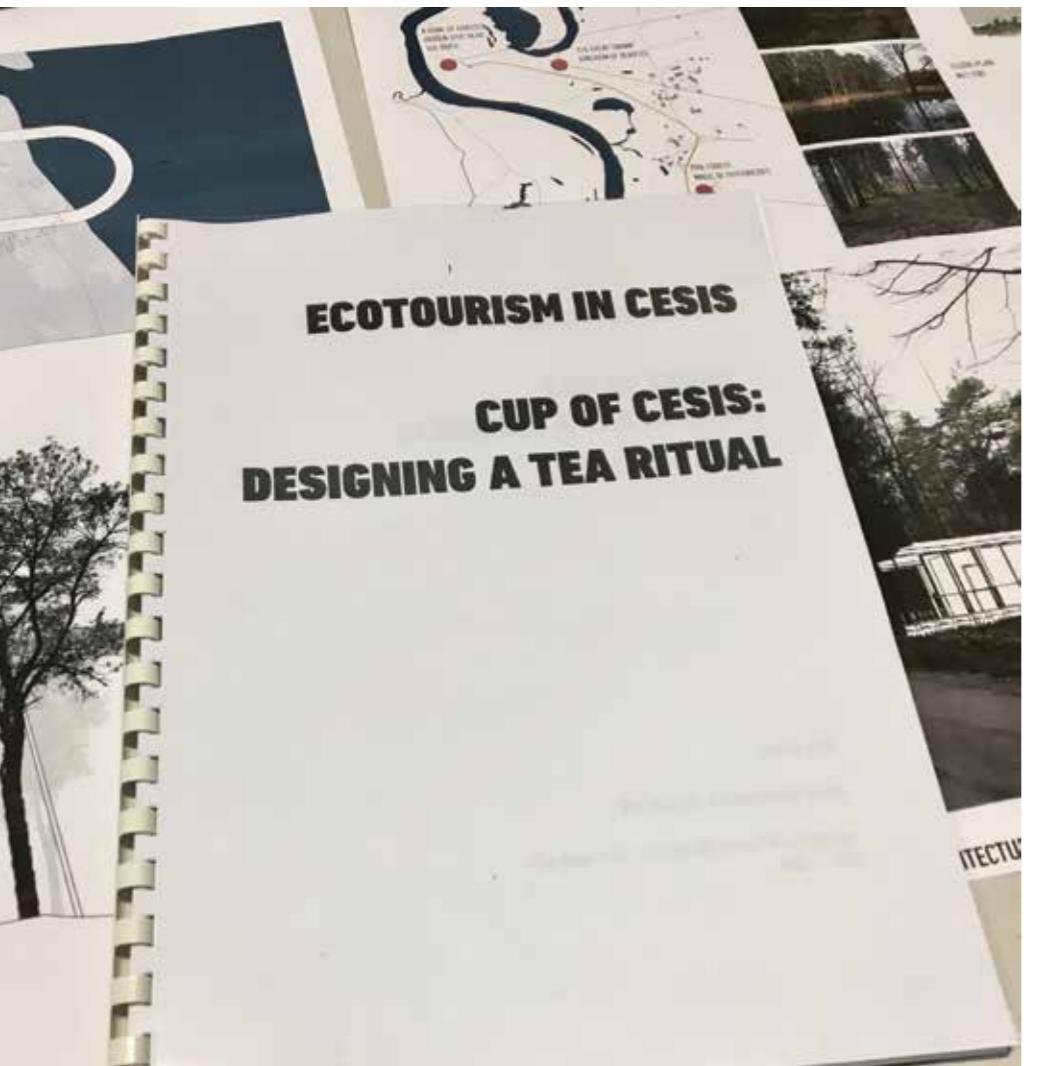
Research by design methodology that is employed in the studio process positions understanding of creative, exploratory design processes as important as scientific researches and visual representation as both, scientifically analytical research tool, document and expert's viewpoint and artistic modeling tool. Research by design methodology relates to the concepts of mobilizing alternative possibilities beyond rational scientific reasoning of probability. Reflexive Research by Designing of Urban Setting focuses on development of Sketch Master Plan & Ideas, Statement Positioning, Scenarios, Structure of Spatial plans, its components and visual language for urban development feasibility studies, organized in 2 phases:

1. Research Phase

Setting up the spatial, programmatic and anthropological layers of the city
Setting up Urban diagnostics, problematic, potentials and 'Urban Moments'
Setting up the Precedent Studies and related theoretical approaches

2. Design Development Phase

Setting up the Preliminary Indicative Program and Design of the Spatial Scenarios or Prototypes
Setting up the Detailed Structure of the Scenarios or Prototypes

IV DAĻA: MAĢISTRA LĪMEŅA PROJEKTI

PART IV: GRADUATE LEVEL PROJECTS

Augstskolas RISEBA maģistra un bakalaura līmeņa arhitektūras studiju tēmas ir saistīti pētījumi ilgstošā laikā periodā. Maģistra līmeņa kursa mērķis bija telpisko prototipu izstrāde, kas virza jaunus sociālos un arhitektoniskos skatpunktus un jautājumus Cēsu kūrorta infrastruktūras attīstībai. Teritoriju koprade, izvēloties Cēsis, kā arī citas reģionālās pilsētas jaunu ideju prototipēšanai, ir universitātes studiju kursu tēma jau kopš 2017. gada. Tāpēc maģistra programmas studijas darbam bija uzkrāta un pamatota pētījumu bāze, un studijas darbā bija iespējams koncentrēties tieši uz telpisko prototipu izstrādi nevis uz pilsētvides apstākļu izpēti. Studijas darba kārtībā tika iekļauta ekskursija, lauka studijas un izpēte projekta ietvaros paredzētajā teritorijā Cēsīs.

Maģistra studijas trīs projekti aicina pārvērtēt maza un vidēja telpiskā mēroga iespējas kūrorta infrastruktūras attīstīšanā. Studijas darbā piedalījās deviņi RISEBA Arhitektūras un dizaina fakultātes studenti. Studenti strādāja trīs grupās, katrā grupa izstrādāja projekta programmu, telpisko risinājumu un to teorētisko pamatojumu brīvi izvēlētās novietnēs atbilstošajā projekta teritorijā Cēsīs. Studiju kursa metodoloģiju var raksturot kā atvērtā tipa eksperimentālu projektēšanas, jautājumu uzstādīšanas un lēmumu pieņemšanas procesu. Šāda pieejā un tās rezultāti tiek attīstīti darba gaitā praktiski eksperimentējot un tādējādi gan darba process, gan rezultāti vienmēr ir uzlabojumi un atvērti diskusijai.

Katrს projekts akcentē noteiku stratēgisko pieeju potenciālajiem ekoloģiskajiem pakalpojumiem Cēsīs un tiek analizēts pēc sekojošiem kritērijiem:

- (1) ekopakalpojuma profils un sastāvdaļas,
- (2) pilsētas, lauku un ūdensmalu vienota attīstība,
- (3) diskusijas jautājumi.

RISEBA Faculty of Architecture and Design has established the approach of graduate and undergraduate studies to be continuous process over longer spans of time. Theme co designing territories, choosing Cēsis and other regional cities as pilot case studies, has been part of the universities agenda since 2017. Therefore, the work of the graduate studio had grounded research basis and could rather be focused on developing spatial prototypes than researching primary conditions of the city. Field visit of the city specifically targeting areas of potential spatial interventions was part of the studio as well.

Three projects of graduate course invites us further reconsideration of the small scale, where clues to revitalize lifestyles and resort services might be embedded. Nine graduate level students participated in the study course. Students worked in three groups, each developing specific project at the locations and programs chosen by themselves within designated project area in Cēsis. Design methodology developed within the study course falls into the realm of spiral design processes and open ended feedback looping of design and decisions. The process and results of the studio can be seen as a methodology, which is developed practically and thus has some inconsistencies and is always open to discussion. Though, the process and its results may be seen as an example, how rapid and flexible design reactions to current issues can become valuable assets within formal spatial planning process.

Small and mid scale urban rural spatial prototypes to introduce eco-resort strategies in Cēsis city can be characterized through following criteria:

- (1) Profile and components of eco service,
- (2) Interlacing urban, rural and waterfront layers,
- (3) Discussion raised.

PROFESIONĀLĀ MAGISTRA STUDIJU PROGRAMMA "ARHITEKTŪRA"
2019./2020. STUDIJU GADA RUDENS SEMESTRIS

PROFESSIONAL MASTERS STUDY PROGRAMME "ARCHITECTURE"
STUDY YEAR 2019/2020, FALL SEMESTER

CĒSU PILSĒTAS EKOSISTĒMU PAKALPOJUMU TELPISKO PROTOTIPU MODELEŠANA (5 MĒNEŠI, 2 KREDĪTPUNKTI)

KURSA VADĪTĀJA | Dr. Arch. Ilze Paklone

PASNIEDZĒJS | Dipl. Arch. Rūdolfs Dainis Šmits

VIESPASNIEDZĒJI, EKSPERTI | PhD cand. Viesturs Celmiņš | Mg. Art., Dipl. Arch. Dina Suhanova |

Dr.h.c. Arch. Jānis Dripe | Dipl. Arch. Ints Meņģelis | Mg. Arch. Zane Vēja

MODELING OF THE SPATIAL PROTOTYPES FOR ECOSYSTEM SERVICES IN CĒSIS (5 MONTHS, 2 CREDITS)

STUDIO SUPERVISOR | Dr. Arch. Ilze Paklone

TUTOR | Dipl. Arch. Rūdolfs Dainis Šmits

GUEST TUTORS, EXPERTS | PhD cand. Viesturs Celmiņš | Mg. Art., Dipl. Arch. Dina Suhanova |

Dr.h.c. Arch. Jānis Dripe | Dipl. Arch. Ints Meņģelis | Mg. Arch. Zane Vēja

3 STUDENTU GRUPAS & 3 PROJEKTI | 3 STUDENT TEAMS & 3 PROJECTS

1. Cēsu krūze: Tējas rituāla attīstīšana | Cesis Cup: Developing Tea Ritual
Elza Rone-Sila, Katrīna Skladova, Kitija Ozoliņa

2. Robeža | Edge Project
Alisher Sadykov, Pāvels Osipovs, Silvestrs Korčinskis

3. Atpūta pie Gaujas | Recreation at Gauja
Ivars Paeglītis, Valters Grauziņš, Yoel Kime Mukena Mukalay

1. CĒSU KRŪZE: TĒJAS RITUĀLA ATTĪSTĪŠANA

(1) **Ekopakalpojuma profils un sastāvdaļas.** Kūrora infrastruktūras būtiska sastāvdaļa vienmēr bijis rituāls, tāpēc projekta mērķis ir izveidot jaunu kūrora pakalpojumu profilu vai rituālu Cēsu pilsētai. Vietējo ēdienu un dzērienu baudīšana ir viens no šī brīža ekoloģisko pakalpojumu veidiem vai t.s. rituāliem. Projektā ritualizētā tējas dzeršana ir piemērs, kā par kūrora ekopakalpojumu var klūt gan produkta radīšana, gan tā patēriņšana kā pilsētas vietējiem iedzīvotājiem, tā arī viesiem. Projektā apvienota gan programma un telpiskās plānošanas principi, gan arī kopienas radīšana.

(2) **Pilsētas, lauku un ūdensmalu vienota attīstība.** Tējas audzēšanas, ražošanas un pasniegšanas novietnes un projektēšanas principi tika izvēlēti, lai akcentētu pilsētvides un ūdensmalu vienotību. Trīs novietnes saista tējas rituāla attīstības programma un ceļu infrastruktūra dabas un pakalpojumu baudīšanai.

Tējas pasniegšanas nama atrašanās vieta ir galvenais projekta akcents. Novietne izvēlēta, lai stratēģiski parādītu iespēju radīt dabu saudzējošu arhitektonisku telpisku apjomu ūdensmalā, kā sākuma punktu izmantojot šajā vietā esošus ēkas pamatus. Projekts drosmīgi iepazīstina ar jaunu attieksmi pret divām šķietami atšķirīgām vidēm – pilsētu un sargājamu ūdensmalas ainavu – precīzi fokusēts telpiskais apjoms var nodrošināt pilsētas pakalpojumu komfortu un vienlaikus būt saudzējōšs ainavas elementi. Tādējādi projekts uzsver ne tikai ritualizētu tējas radīšanu un dzeršanu, bet arī saudzīgu dabas vērošanu.

(3) Diskusijas jautājumi.

- a) Kādi ekopakalpojumi ir nepieciešami Cēsīs?
- b) Kuras novietnes ūdensmalu un pilsētvides saskarsmes punktos varētu būt potenciālas kūrora infrastruktūras attīstīšanai?

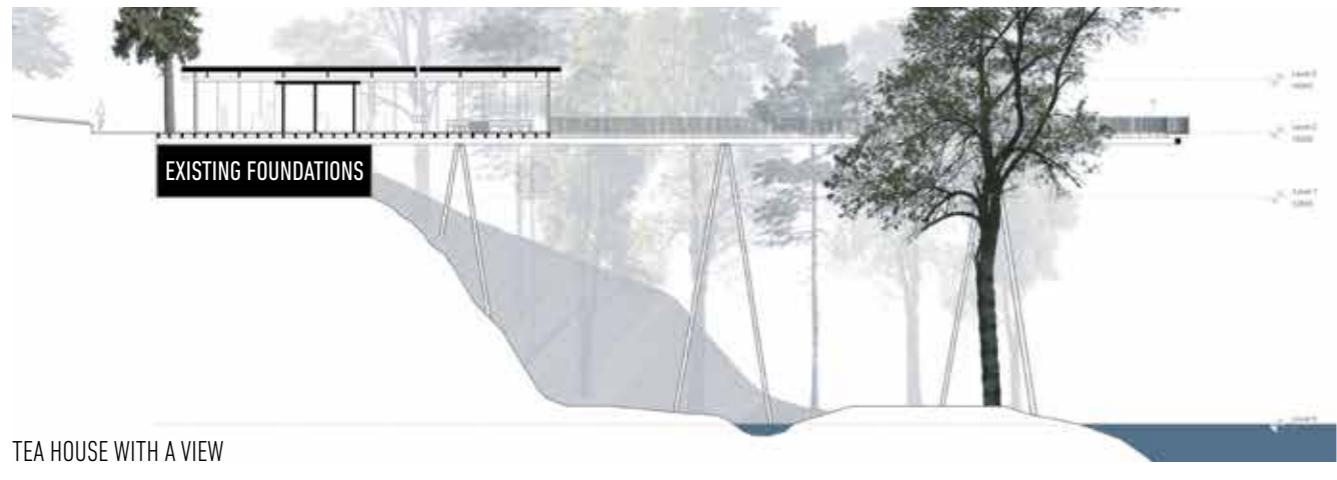
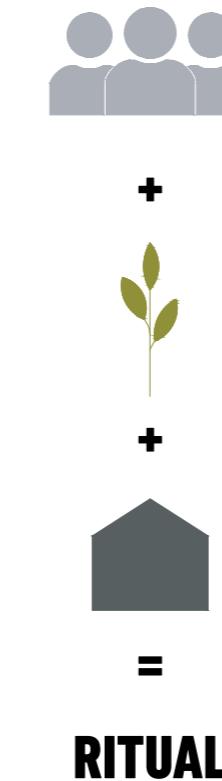
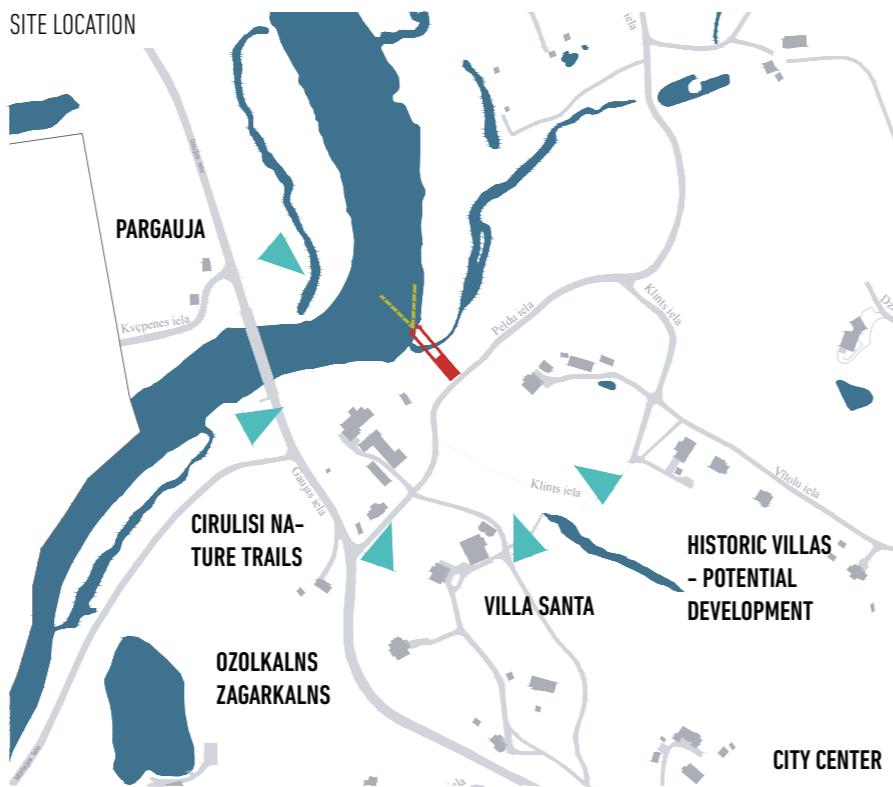
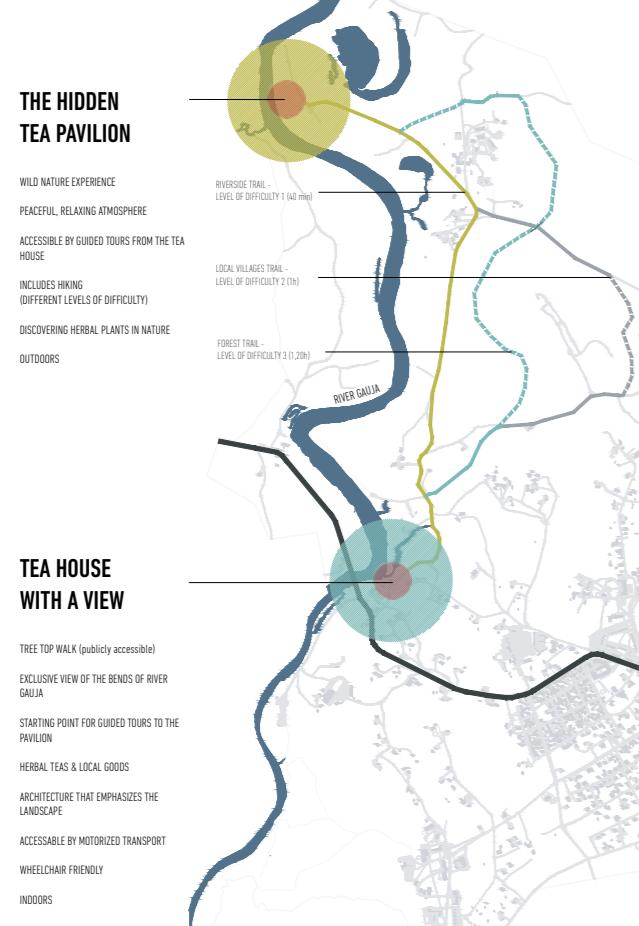
1. Cēsis Cup: Developing Tea Ritual

(1) **Profile and components of eco service.** The purpose of the project is to design new profile or ritual of the resort services in Cēsis as such pre-ordered behaviors have always been part of any resorts. Enjoyment of local foods and beverages is one of the eco service rituals to target. In this case, ritualized consumption of tea is used as a sample to demonstrate how the whole cycle from production to consumption can be set out and how this whole cycle can become experience for locals and visitors. The project simultaneously targets development of community, as well program and spatial design principles.

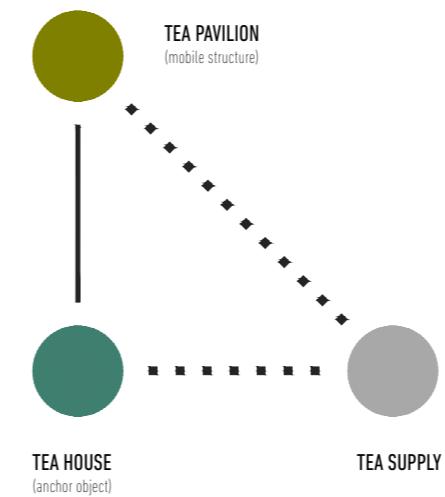
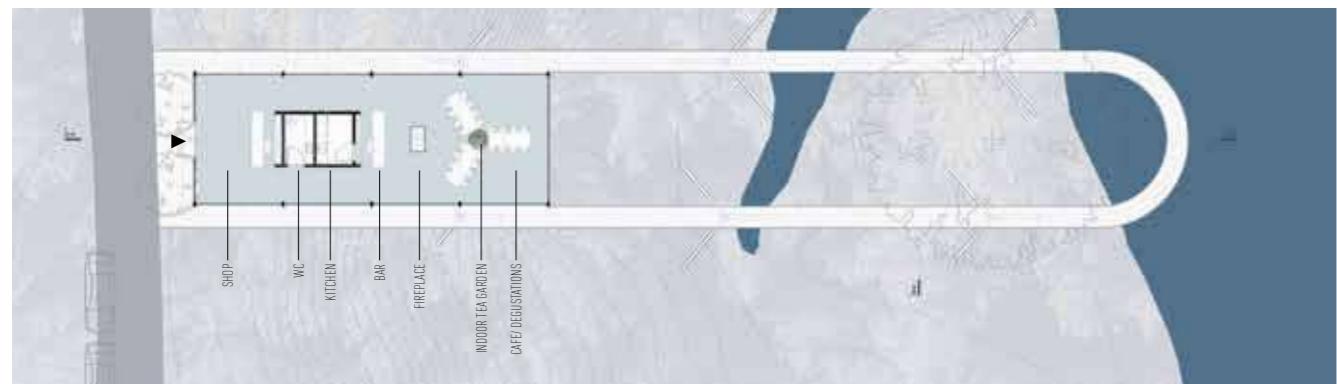
(2) **Interlacing urban, rural and waterfront layers.** The locations of the production, tea packaging and tea serving design prototypes were carefully chosen to promote joint urban and riverfront development. Three unique locations are weaved together through their program and also by physical network of the pathways that connect them. The location of the tea serving house is the main prototype of the project and stands at the edge, where built and river areas meet and uses existing building foundations as a starting point for spatial development. The project boldly introduces new attitude to the meeting point of those two seemingly opposing environments: possibility of urban comfort within landscape's rawness. Precisely focused spatial intervention intervenes as little as possible in the landscape. Thus the project emphasizes not only ritualized consumption of the tea, but also sensible observation of the nature – people are invited to get closer to the river, as well as are invited to be in the wild.

(3) Discussion.

- a) What are the necessary specific eco service profiles needed in Cēsis?
- b) Which locations at the river or at the meeting edge of the river front and urban development could serve as focused development sites?

TEA HOUSE WITH A VIEW

For Latvians, tea tradition associates with growing, gathering and drying herbs for the winter time when it is used the most. It is commonly believed, stemming from paganism, herbs have a medicinal effect – they can improve and/or heal different body and mind conditions. Three main pillars of a tea ritual are: PEOPLE + TEA + SPACE. To address these components, a highly communal ritual is proposed, based on enjoying the tea made of hand picked local herbs in a space immersed within nature and offering beautiful views of the surrounding landscape.

The intended effect of the ritual is to offer a break from the continuous information flow, creating a relaxing oasis of mindfulness and meditation. This experience can be complimented with physical exercise by hiking one of the available trails on the way there.

The proposal consists of three main components - tea house, pavilion and supply from local farmers, with all of them interlinked with each other and supporting growth. The Tea House is intended as the anchor object, acting as the main point of interest for visitors and connected with the Pavilion through the hiking trails.

The proposed tea ritual is split in three main stages and sets the spatial concept for the architectural design. In first stage users are introduced with the diversity of herbal tea, how it grows and what is the life cycle of it. The visitor can explore the tea either by finding it in nature or already dried. The second stage is tea preparation. The third stage – to enjoy the tea in a communal way. Design focuses on bringing people closer together and encourages to share the experience, either with a friend or a complete stranger.

2. ROBEŽA

2. Edge Project

(1) **Ekopakalpojuma profils un sastāvdaļas.** Projekta mērķis ir precīzi aktivizēt ūdensmalu, apvienojot pilsētas dzīves un upes baudīšanas kultūras – dzīvot pārdomātā pilsētas komfortā un ceļot ar laivu pa upi. Pirts rituāli, laivošana un dzīvošana pie upes ir projekta galvenās programmas. Projekta mērķis ir arī ieviest elastīgu pieeju apbūves īstenošanai, nosakot minimālo un maksimālo telpiski blīvumu un apbūves principus katram attīstības posmam. Apbūves priekšlikums fokusē dažādās programmas vienuviet, tādējādi pārējo ūdensmalu atstājot kā neskartu ainavu. Lai gan daudzi ceļotāji un vietējie iedzīvotāji turpinās nakšņot dzīvokļos vai viesnīcās pilsētas vidē, šis projekts var kļūt par jaunu naktsmītnu tipoloģiju ūdensmalā, piedāvojot vienkāršas, nelielas, tomēr pārdomātās dzīvesvietas.

Apbūve grupēta ap vienkāršu koka platformu, kas plānota visas novietnes – salas – garumā. Apbūve paplašina pilsētas robežas un papildina gan pilsētas kūrorta, gan ūdensmalas infrastruktūru un aktivitātes – laivošanu, laivu pieturvietas, kafejnīcu, skatu torni, pirti. Tomēr nemot vērā ūdens līmeņa izmaiņas rudens un pavasara laikā, galvenais ainavas elements ir mainīga augstuma koka platforma.

(2) **Pilsētas, lauku un ūdensmalu vienota attīstība.** Cēsis ieskauj skaisti meži, kur pašā zaļā centrā atrodas vecpilsēta ar tās vēsturiskajiem pieminekļiem. Pilsēta, ainava un upes krasts rada ļoti īpašu atmosfēru dzīvošanai un ainavas baudīšanai. Lai saudzīgi tuvinātos ūdensmalai ar pilsētvidei vairāk raksturīgo infrastruktūru, projekta novietne ir 250 m garā sala upes krastā. Projekts rosina pārdomāt apbūves fokusēšanu un blīvumu upes krastā, kā arī tehnoloģiskos risinājumus mainīgā ūdenslīmeņa situācijās.

(3) Diskusijas jautājumi.

a) Ja Cēsu pilsētas teritorijā pieļajama kūrorta infrastruktūras attīstība tiešā ūdensmalas tuvumā, kāda ir šāda attīstības priekšlikuma optimālā programma, telpiskie attīstības principi, un kā ievērot līdzsvaru starp ainavu un apbūvi?

b) Kā uzlabot kūrorta infrastruktūras dzīvesvietu komfortu ilgtermiņa projektos?

(1) **Profile and components of eco service.** The purpose of the project is to activate the exact edge of the river by mixing urban and river cultures: living in sophisticated comfort and traveling with a boat along the river. Taking a sauna, canoeing and temporary accommodation as the main programs of the project, it was important to find connections between two mentioned cultures, river, programs and of people. Another target of the project was to introduce flexible master plan, which allows minimum and maximum spatial density and sets out requirements for each development phase. The master-plan concentrates various programs at chosen area, thus leaving the rest of the waterfront intact and wild. While many of travelers and locals will continue staying in apartments or hotels in the city environment, this project may become a new lodging typology in the existing nomadic culture, responding to the necessity of affordable contemporary yet well designed accommodation.

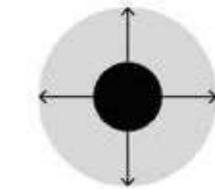
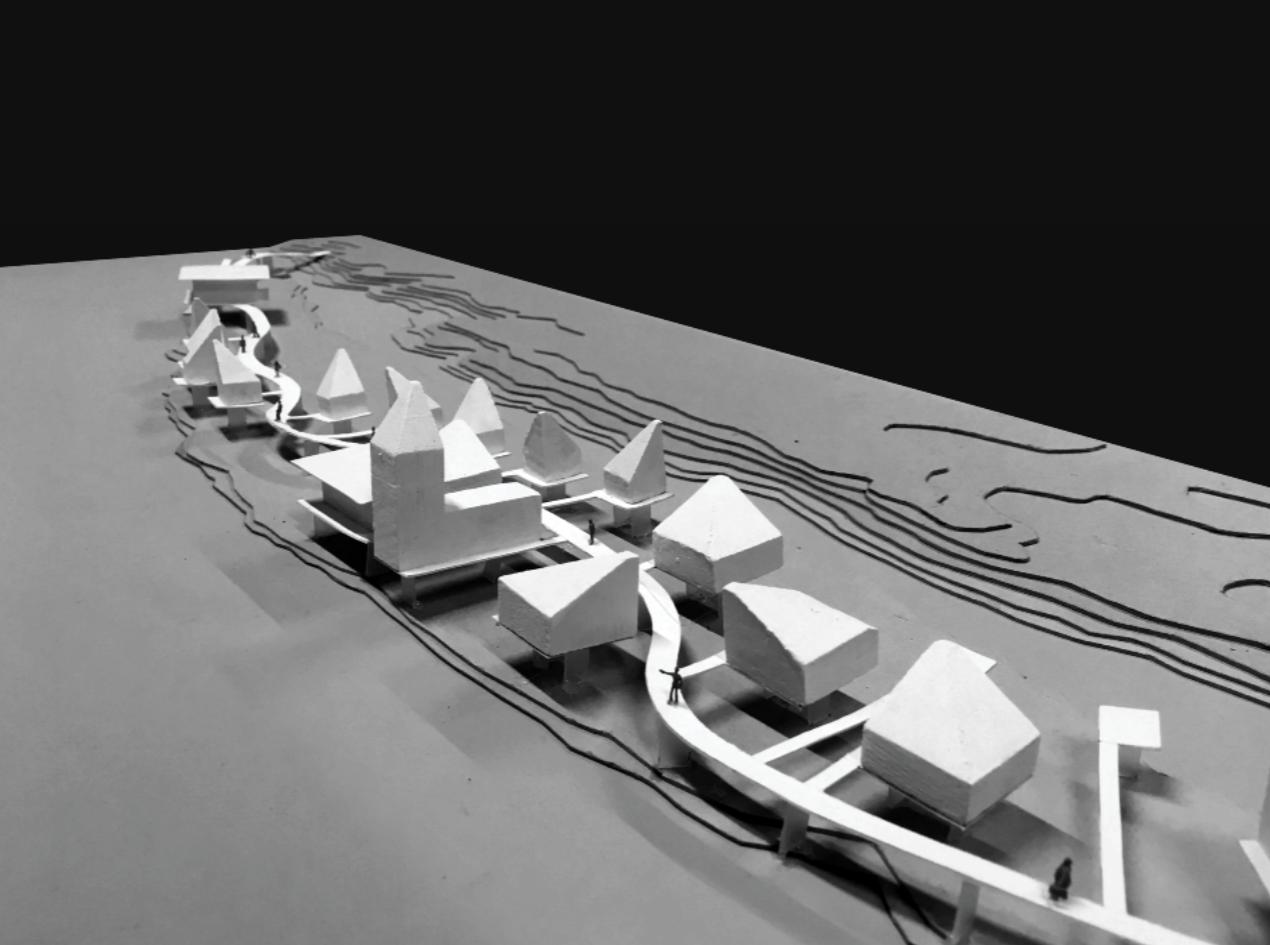
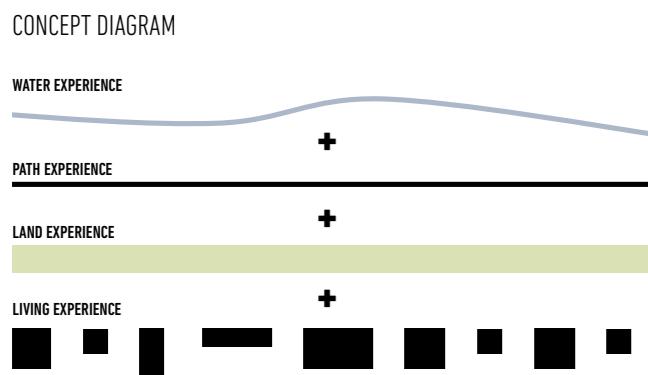
The program of the intervention follows the logic of grouping the functional groups around simple wooden platform that runs through the island. The idea of arrangement of the program around the longitudinal axis is derived from the form of an island itself. The functional groups react to the challenges and possibilities provided by the site and the city context with the main strategy to expand the borders of the city and complement the existing infrastructure. The project interlaces socially active spaces that compliment river activities – boat stops, cafeteria, watching tower and finally, sauna – and more secluded, private spaces – shelter type units for an overnight stay of individual or family, ranging in size. Taken into account the change of water level during autumn and spring, the main landscape element is a self elevating platform, that reacts to the changes of the water levels.

(2) **Interlacing urban, rural and waterfront layers.** Cēsis is surrounded by beautiful forests, where in the heart of the green is the old town with its historical monuments. The city, the green and the riverside create very special atmosphere for living and visiting. The 250m elongated island on the edge of the river was chosen as the project location to carefully expand opportunities of the water front. The project challenges the changing levels of the water, as well as accustomed built densities at the edge of the river, while preserving the existing landscape.

(3) Discussion.

a) If edge condition development at the riverside can be viewed as possible in Cēsis, what ratio and densities of built and green at the river side could be optimal?

b) How to contribute improving people's comfort and lifestyles within long span projects of radical ecological concepts?

EXPANDING THE OPPORTUNITY LIMITS

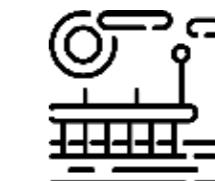
CREATING THE SOCIAL VALUE TO THE INHABITANTS

COMPLEMENTING THE EXISTING WATER TRANSPORT VALUE

EXPANDING CITY BOUNDARIES NEXT TO THE RIVER

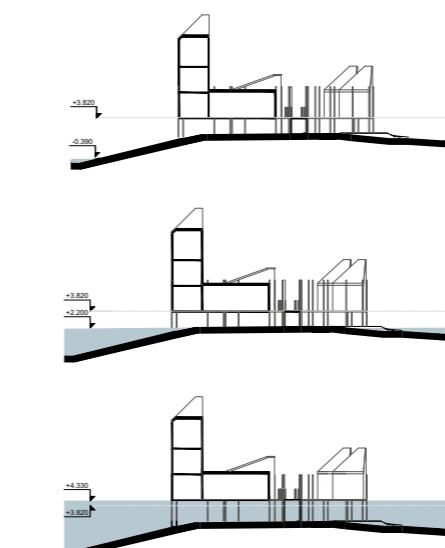
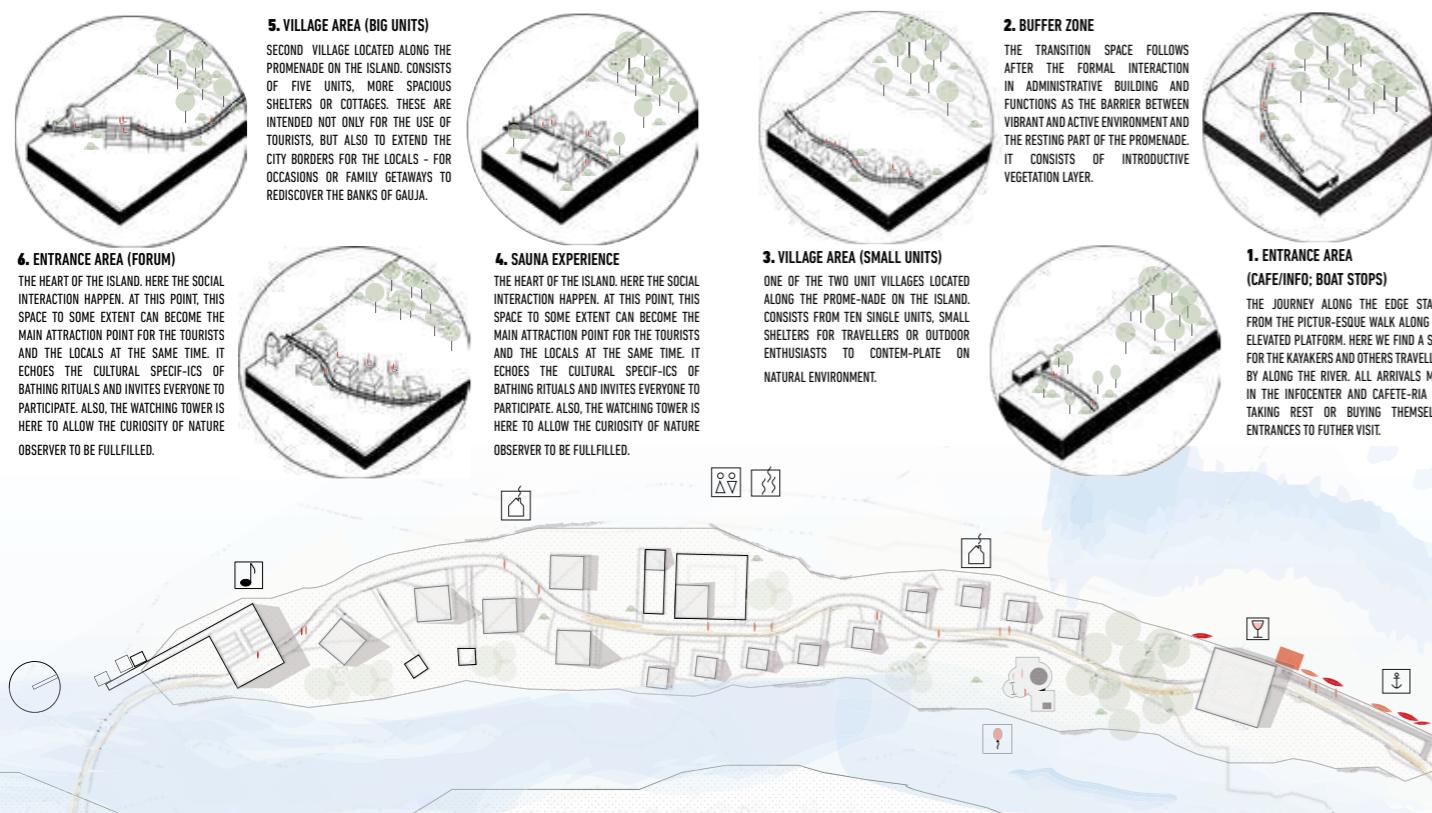

ACTIVATING THE BANK OF THE RIVER

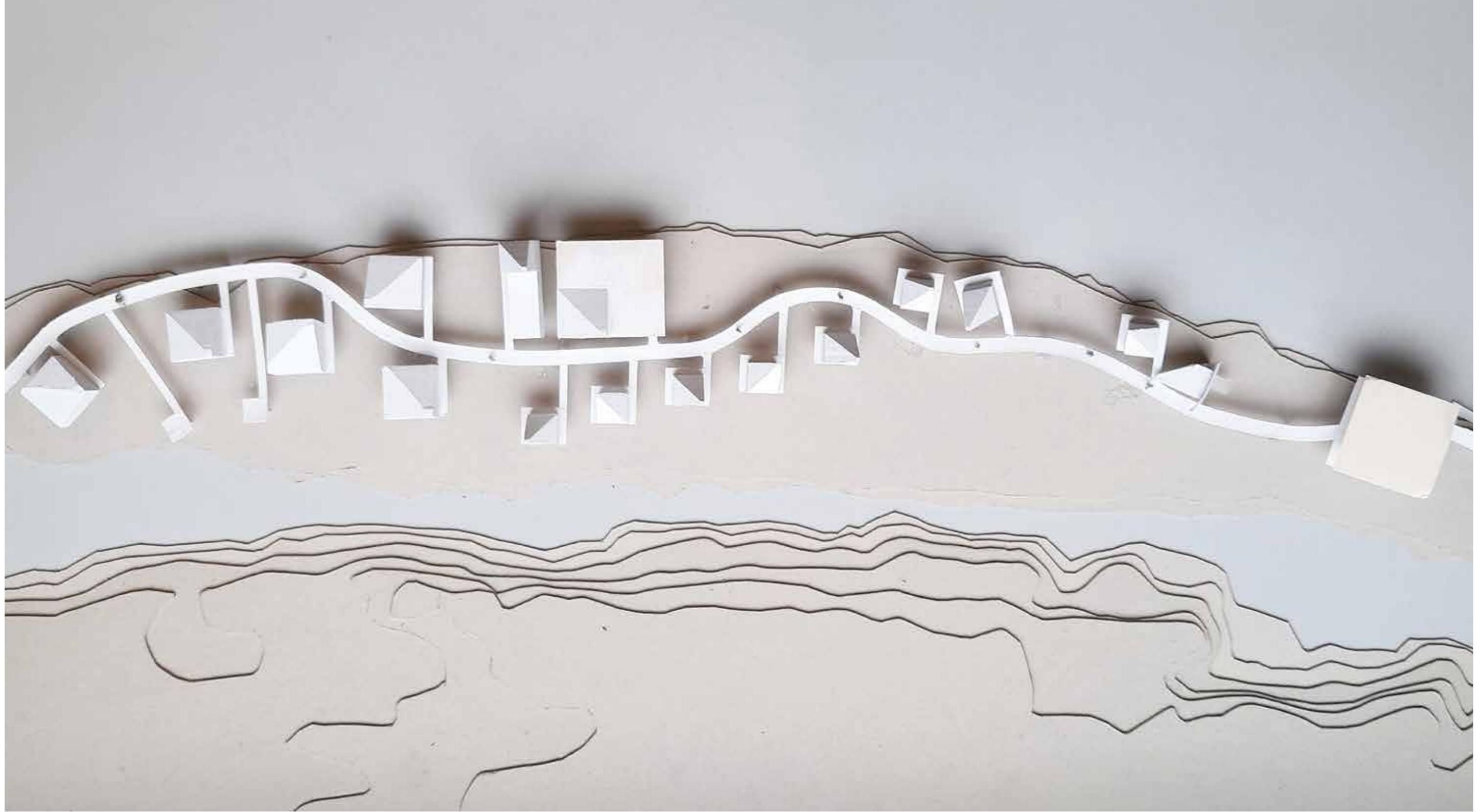

CREATING POTENTIAL GROUND FOR THE NEW EMPLOYMENT AND BUSINESSES

MASTERPLAN COMPONENTS

Looking from the top, it is hard not to notice that Čēsis is surrounded by beautiful forest but Western part of the city is tied together with a magical Gauja river. One of the most interesting sites, which was taken for our design proposal, is 250 m elongated island on the edge of the river. Taking the sauna experience and canoeing as a main programmatic drivers for design proposal, it was important to find connections between city and nature, river and program. The proposal includes different types of activities or disclosure characters – first, socially active spaces that include those to compliment river activities – boat stops, cafeteria, watching tower and sauna. More private spaces are shelter type units for an overnight stay of individual or family, ranging in size. All combined, a retreat complex overlooking the picturesque riverside for the locals and the transit travelers could be developed. The program of proposed intervention follows the logic of grouping the functions around the wooden platform that runs through the island. The idea of arrangement of the program along the longitudinal axis is derived from the form of the island itself. Taking into account the change of water level during autumn and spring, it was also important to design an elevated base. The wood as the environmentally friendly material was chosen to design timber walkway on the edge of Gauja river with canoe parking and very simple self-elevation technology during the flood period with entrances from both sides of the island. For full experience of sauna, small living units and cafe were also proposed. The design proposal offers a place to come together and enjoy the beauty of nature.

3. ATPŪTA PIE GAUJAS

(1) **Ekopakalpojuma profils un sastāvdaļas.** Projekta mērķis ir iepazīstināt ar tehnoloģiskiem risinājumiem ūdensmalu apdzīvošanai un lietošanai, lai saudzētu ainavu un reāgētu uz mainīgo ūdenslīmeni. Piedāvātie tehniskie risinājumi pieļauj elastīgus dizaina risinājumus un telpiskās tipoloģijas.

(2) **Pilsētas, lauku un ūdensmalu vienota attīstība.** Projekta novietne tika izvēlēta, lai uzsvērtu tehnoloģisko risinājumu iespējas saudzējamā vidē. Tiešā upes tuvumā esoši ēkas pamati bija sākuma punkts projekta risinājumu meklējumos.

(3) **Diskusijas jautājumi.**

a) Kādi tehnoloģiskie risinājumi ir nepieciešami, lai saudzīgi baudītu un rūpētos par pilsētas un ūdensmalu ainavu?

b) Kuras novietnes, kā arī vietējās ainavas baudīšanas tradīcijas varētu būt potenciālas kūrorta infrastruktūras attīstīšanai?

3. Recreation at Gauja

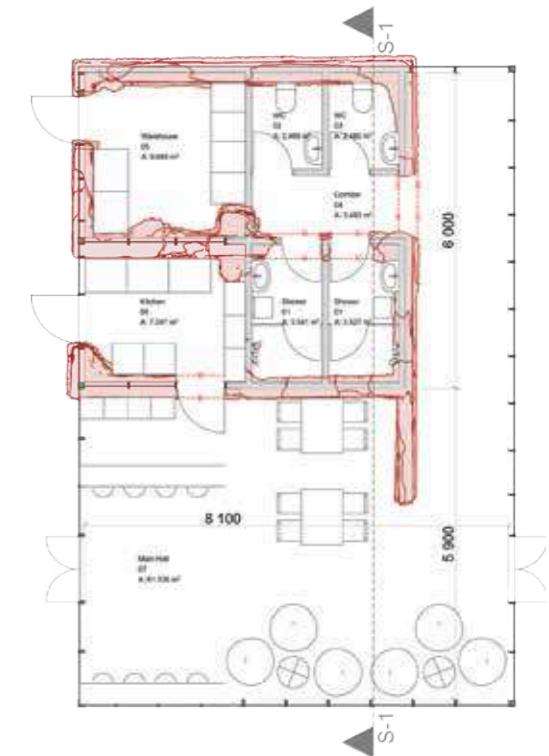
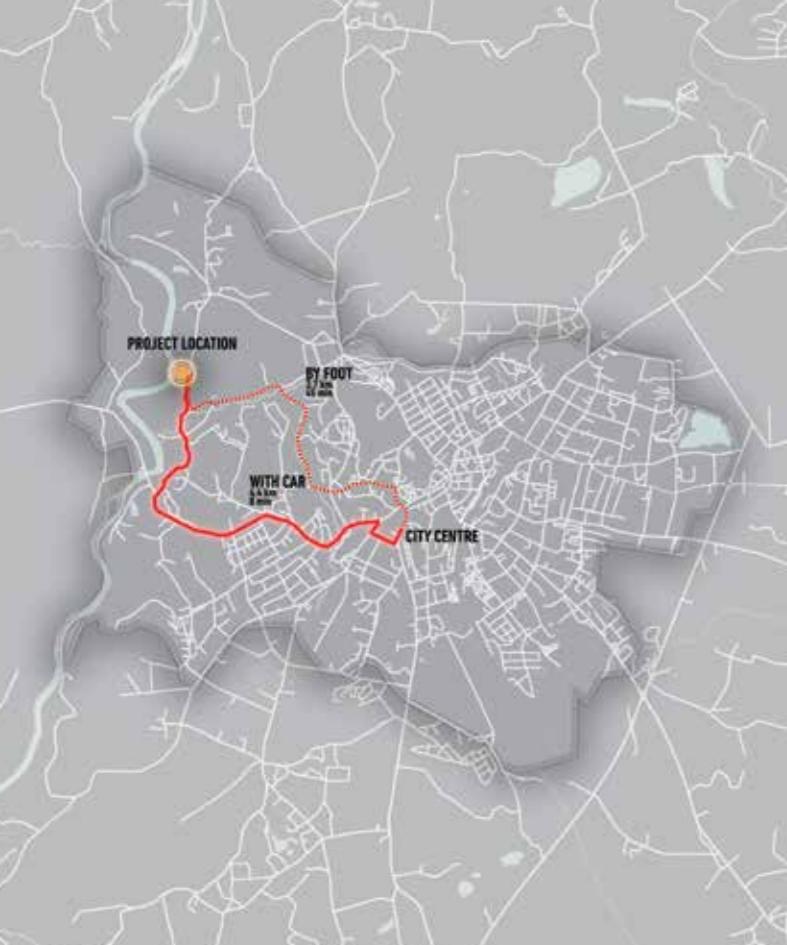
(1) **Profile and components of eco service.** The purpose of the project is to introduce sophisticated technologies and temporary living at the edge of the river. The project explicates technical solutions of dealing with seasonal water level rising, while intervening with natural landscape as little as possible. The proposed technical solutions allow flexible design solutions and spatial typologies.

(2) **Interlacing urban, rural and waterfront layers.** The location of the project was chosen to represent how technical solutions may emphasize the changing nature of the landscape. The existing foundation at close proximity to the river was chosen as starting point of investigation.

(3) **Discussion.**

a) What technologies and technical solutions may become relevant for the sophisticated enjoyment and caring for the landscape?

b) Which local existing traditions of building and enjoying the landscape can serve as starting points to further development of eco resort?

3D VIEW AND PLAN OF THE MAIN BUILDING

The project focuses on expanding and developing the recreation possibilities near Gauja river by developing proposal for new recreation place. The chosen location is 4.4 km from Cēsis city center: 8 minutes to access it by car or 45 minutes of hiking. The boating along Gauja river and using the beach on the coast are very popular attractions among Cēsis city residents and also tourists. That is why the design proposal strives to provide the full service when visiting the location – the site will be developed as a recreation complex where the great attention is paid to the user.

Before designing the layout the crucial part was extended analysis of the site determining most valuable views, marking flood area, solar and wind exposure. The site scanning using 600 images were performed to digitalize the location. As historically important layer, there is a stone rescue station built in 1936 on the site. During the course of time it has served as a habitat for bats. The first step was to analyze the existing ruins exploring possibility to integrate the remains into the proposal.

By reinforcing the structure, the building could become one of the crucial parts of the general master plan. The design of the building adopts completely glazed walls and timber as structure. The building integrates basic and good quality service to either the visitors who rent tents or those just visiting the building for a cup of tea or beautiful view over the river. It has a Main Hall with seats, small kitchenette, bar, other facilities, like kitchen, showers, toilets, and a warehouse.

Overall the recreation site is covered with extended platform linking main building with platforms for tent places, campfires and boat docks, all designed as connectible hexagonal rafts.

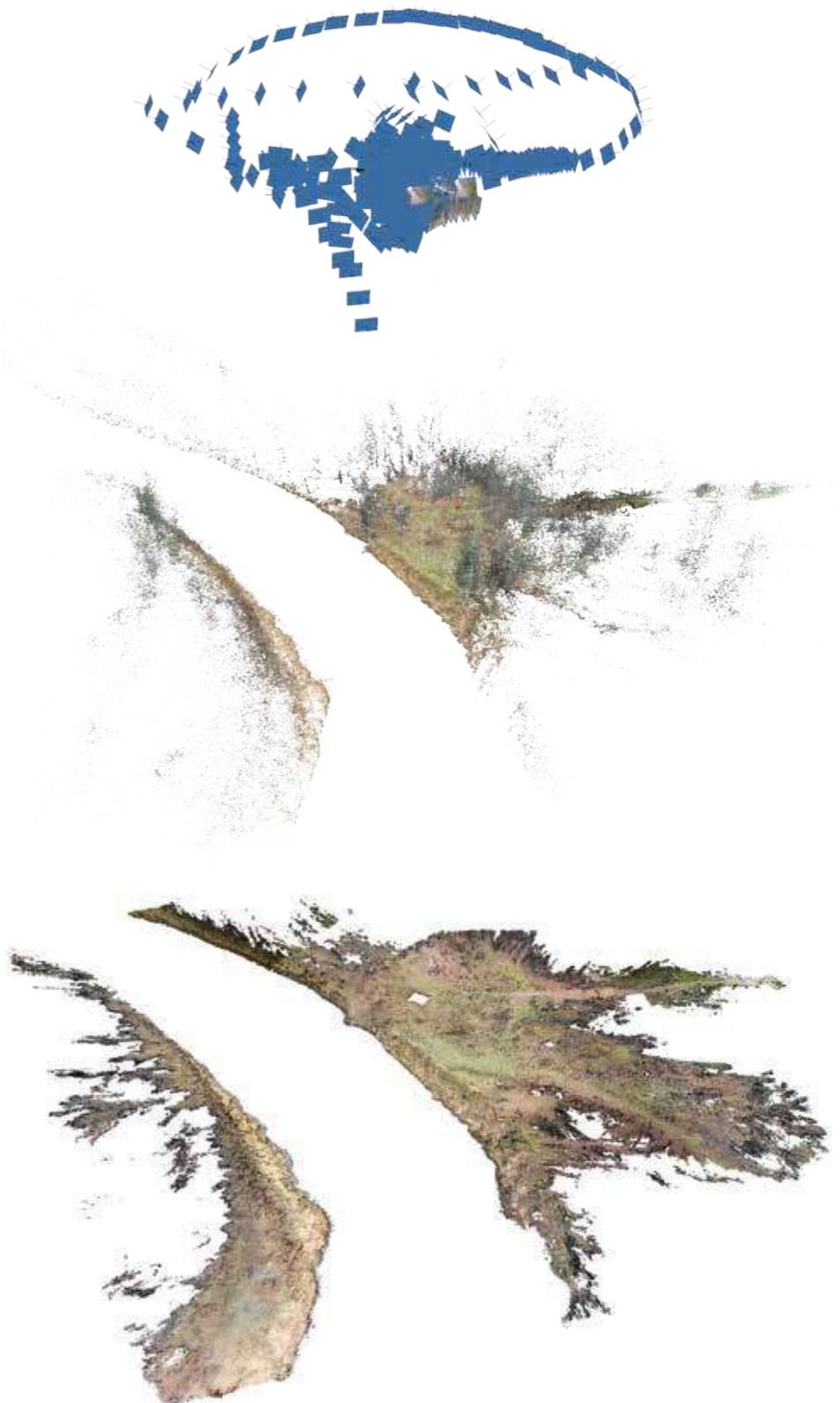

Site scanning to point cloud

Photogrammetry is the art, science and technology of obtaining reliable information about physical objects and the environment through the process of recording, measuring and interpreting photographic images and patterns of electromagnetic radiant imagery and other phenomena. There are many variants of photogrammetry. One example is the extraction of three-dimensional measurements from two-dimensional data (i.e. images); for example, the distance between two points that lie on a plane parallel to the photographic image plane can be determined by measuring their distance on the image, if the scale of the image is known. Another is the extraction of accurate color ranges and values representing such quantities as albedo, specular reflection, metallicity, or ambient occlusion from photographs of materials for the purposes of physically based rendering.

Close-range photogrammetry refers to the collection of photography from a lesser distance than traditional aerial (or orbital) photogrammetry. Such analysis may be applied to one photograph, or may use high-speed photography and remote sensing to detect, measure and record complex 2D and 3D motion fields by feeding measurements and imagery analysis into computational models in an attempt to successively estimate, with increasing accuracy, the actual, 3D relative motions.

600 images were used to generate the object. Each image is precisely marked within the global system of the world.

V DAĻA: BAKALAUURA LĪMEŅA PROJEKTI

PART V: UNDERGRADUATE LEVEL PROJECTS

Projekta "Augmented Urbans" telpiskās izpētes un plānošanas studiju kursa organizēšanas ietvaros otrs posms augstskolas RISEBA Arhitektūras un dizaina fakultātē 2019./2020. gada pavasara semestrī noslēdzās ar pieciem 3. kursa bakalaura līmeņa grupu projektiem, kas īstenoti laika posmā no 2020. gada februāra līdz 2020. gada jūnijam.

Arhitektūras projektēšanas studiju kursa mērķis bakalaura programmā saistīts ar maza un vidēja mēroga pilsētu – lauku attīstību, piedāvājot telpiskos scenārijus – šajā gadījumā, lai ieviestu eko-kūrorta stratēģijas Cēsu pilsētā. Studiju kursa ietvaros tika organizētas arī lauka studijas projekta pilotteritorijās Cēsu pilsētas dabas un apstādījumu teritoriju izpētei 2020. gada 27. februārī, kur piedalījās kursa dalībnieki studenti un mācībspēki, kā arī Cēsu pašvaldības pārstāvji un vietējie eksperti. Bakalaura studijas pieci projekti, veicot izpēti un piedāvājot konkrētu stratēģiju un prototipu, aicina izvērtēt maza un vidēja telpiskā mēroga iespējas kūrorta infrastruktūras attīstīšanā Cēsis projekta ietvaros noteiktajā teritorijā.

Katrs projekts akcentē noteiktu stratēžisko pieeju potenciālajiem ekoloģiskajiem pakalpojumiem Cēsis un tiek analizēts pēc sekojošiem kritērijiem:

- (1) ekopakalpojuma profils un sastāvdaļas,
- (2) pilsētas, lauku un ūdensmalu vienota attīstība,
- (3) diskusijas jautājumi.

The second phase of the organization of the spatial research and urban planning study course within the project "Augmented Urbans" at the RISEBA Faculty of Architecture and Design concluded with the five group projects from undergraduate 3rd year architecture students. The undergraduate level studio work phase at the university was carried out according to accepted time schedule from February 2020 to June 2020.

The target of the undergraduate study course was to develop small and mid-scale urban-rural spatial prototypes – this time to introduce eco-resort strategies in Cēsis city. As part of the studies field study trip for undergraduate students to Cēsis was organized on February 27, 2020, where students and teachers, as well as Cēsis municipality representatives and local experts participated. In general five projects invites for further reconsideration of the small and middle scale spatial development, where clues to revitalize lifestyles and resort services might be embedded.

Small and mid scale urban rural spatial prototypes to introduce eco-resort strategies in Cēsis city can be characterized through following criteria:

- (1) Profile and components of eco service,
- (2) Interlacing urban, rural and waterfront layers,
- (3) Discussion raised.

AKADĒMISKĀ BAKALURA STUDIJU PROGRAMMA "ARHITEKTŪRA"
2019./2020. STUDIJU GADA PAVASARA SEMESTRIS

CĒSU PILSĒTAS ZAĻĀS TERITORIJAS UN PUBLISKĀ ĀRTELPA (5 MĒNEŠI, 5 KREDĪTPUNKTI)

KURSA VADĪTĀJA | Dr. Arch. Ilze Paklone

VIESPASNIEDZĒJI, EKSPERTI | PhD cand. Viesturs Celmiņš |
Mg. Art., Dipl. Arch. Dina Suhanova | Dipl. Arch. Rūdolfs Dainis Šmits |
Dipl. Arch. Ints Mengelis | Dr.h.c. Arch. Jānis Dripe | Mg. Arch. Zane Vēja

ACADEMIC BACHELOR'S DEGREE STUDY PROGRAMME "ARCHITECTURE"
STUDY YEAR 2019/2020, SPRING SEMESTER

GREEN TERRITORIES AND PUBLIC GREEN SPACE IN THE CITY OF CĒSIS (5 MONTHS, 5 CREDITS)

STUDIO SUPERVISOR | Dr. Arch. Ilze Paklone

GUEST TUTORS, EXPERTS | PhD cand. Viesturs Celmiņš |
Mg. Art., Dipl. Arch. Dina Suhanova | Dipl. Arch. Rūdolfs Dainis Šmits |
Dipl. Arch. Ints Mengelis | Dr.h.c. Arch. Jānis Dripe | Mg. Arch. Zane Vēja

5 STUDENTU GRUPAS & 5 PROJEKTI | 5 STUDENT TEAMS & 5 PROJECTS

1. Dzīvesveids / vietējie un atbraucēji / dzīvesvietas: Cēsis
Lifestyle / locals and tourists / accommodation: Cēsis edition
Carolina Delrieux Illera-Barberi, Jeļizaveta Lavrentjeva

2. Ekoceļošanas galamērkis: Cēsis
Eco-Travel Destination: Cēsis
Lelde Atopkina, Adrian Busuioc, Monta Strūve

3. Dabas un tehnoloģijas. Ārpus tīkla sistēmas
Enabling and celebrating nature and technology convergence through off-grid solutions
Aiga Daumante, Ieviņa Kaupuža, Ihsan Rifat Artar

4. Pilsētas, zaļo un ūdens sistēmu līdzāspastāvēšana Cēsis
Coexistence of Green, Blue and Urban in Cēsis
Gökçe Tekin, Lūcija Marija Turka, Camila Yakubova | Sare Nur Avci

5. Gaujaslīču dabas taku revitalizācija
Revitalization of Gaujaslīči nature trails
Linda Bērtule, Katrīna Prancāne

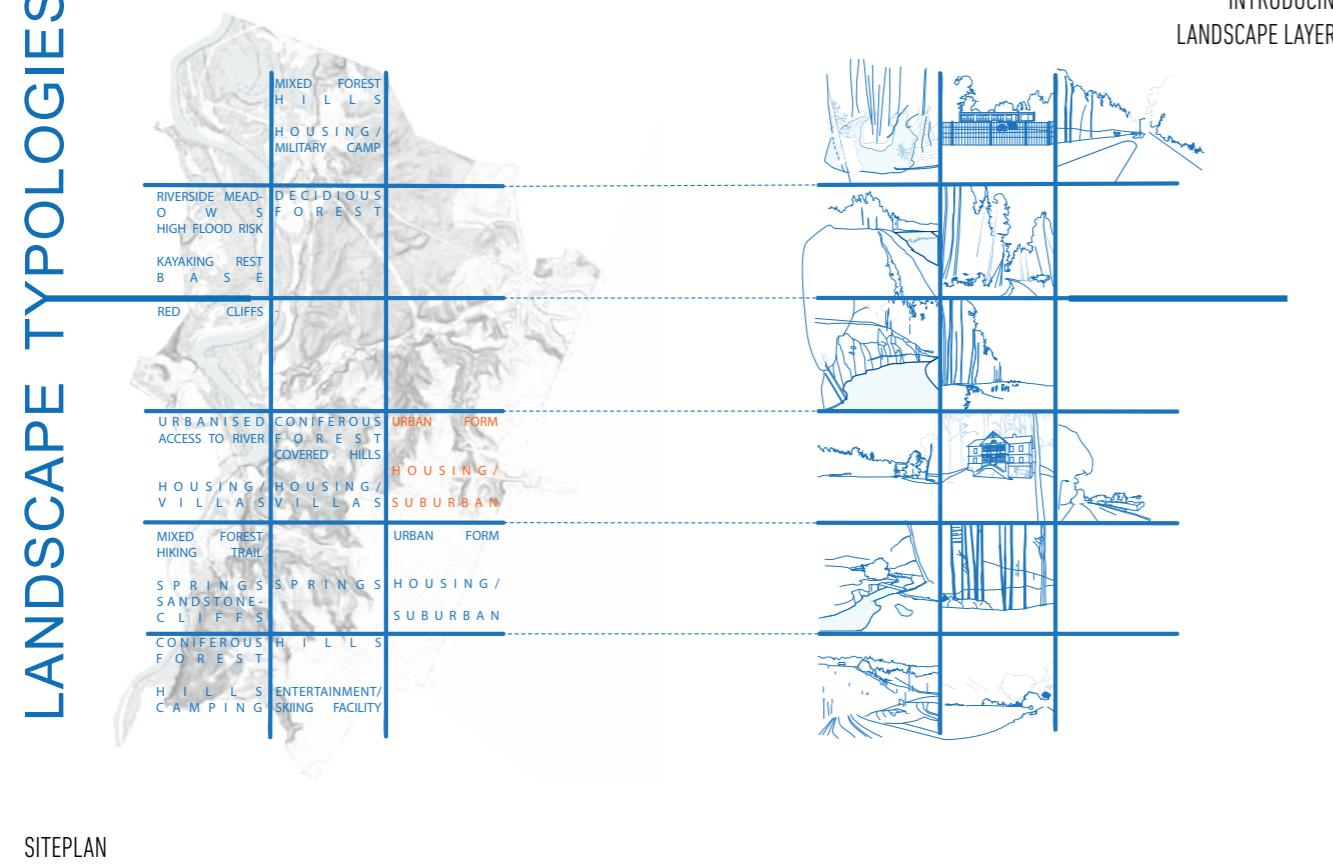
1. DZĪVESVEIDS / VIETĒJIE UN ATBRAUCĒJI / DZĪVESVIETAS: CĒSIS

- (1) **Ekopakalpojuma profils un sastāvdaļas.** Projekta mērķis ir formulēt teorētisko pamatojumu apdzīvojuma struktūras izstrādei, balstoties uz vietējā dzīvesveida un ceļotāju prasību izpēti. Projekta mērķis ir arī noteikt Gaujas Nacionālā parka ainavu tipoloģijas, iespejas tās iepazīt un izvietot tajās pagaidu dzīvesvietas ceļotājiem.
- (2) **Pilsētas, lauku un ūdensmalu vienota attīstība.** Projekts paredz īpašu ainavas tipoloģiju, kas balstīta uz aizsargājamo dabas un pilsētu teritoriju biotopiem, citiem interešu objektiem un iespējām ainavu iepazīt dažādos gadalaikos. Projekts paredz arī trīs maza mēroga pagaidu dzīvesvietas ceļotājiem prototipus trīs izvēlētos ainavu tipos.
- (3) **Diskusijas jautājumi.**
- a) Kā nodrošināt iejūtīgu attieksmi un dabas resursu baudīšanu, izstrādājot īpašu ainavu tipoloģiju? Kā aizsargājamās dabas teritorijas var konceptualizēt kā specifisku telpisko stāstījumu?
 - b) Kuras dzīvesvietu tipoloģijas ir piemērotas pilsētas un lauku ekopakalpojumu tīkla nodrošināšanai Cēsis?
 - c) Kā uzlabot kūrorta infrastruktūras dzīvesvietu komfortu ilgtermiņa projektos?

1. Lifestyle / locals and tourists / accommodation: Cēsis edition

- (1) **Profile and components of eco-service.** The purpose of the project is to formulate theoretical grounding for developing specific accommodation based on the local lifestyles and requirements of the traveling, as well as to set out landscape strategy in Gauja National Park and sensible accommodation typologies within the protected nature areas.
- (2) **Interlacing urban, rural and waterfront layers.** The project envisions specific landscape typology based on the biotopes, other interest objects and their seasonal performance of the protected nature and urban areas and three small scale accommodation prototypes in three selected landscape types
- (3) **Discussion.**
- a) How can sensible attitude and enjoyment of nature in Cēsis be set out through envisioning landscape typologies? How can protected nature areas be seen as specific spatial narrative?
 - b) Which accommodation typologies are suitable for joint network of urban and rural eco services in Cēsis?
 - c) How to contribute to improving people's comfort and lifestyles within long span projects of radical ecological concepts?

LANDSCAPE TYPOLOGIES

SITEPLAN

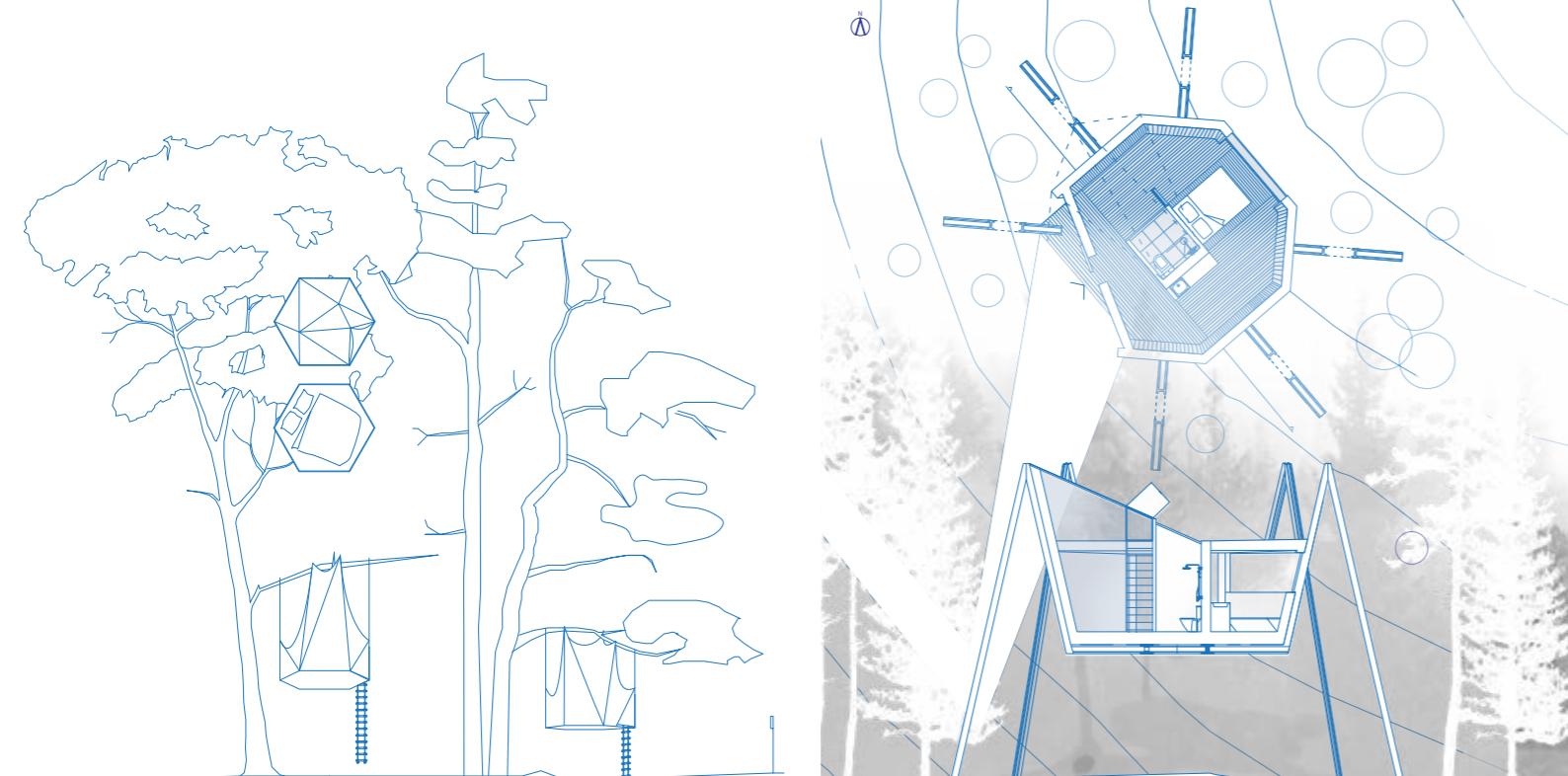
PHASE 3

Through design we are capable of transforming a site that encapsulates all the qualities of respect of nature and structure. We provide an evolving solution by adjusting to the needs and allow for the growth of the design. We mapped out the site in order for the community to value each "tetris square" due to its unique asset. Our programmatic functions tackle the issues of neglect of the site, our design promotes the ecosystem challenge and the activities were adjusted to ameliorate the seasonality incursion. The proposal is an opportunity to not only diversify the site, but also to promote the protection of the environment.

SEASONALITY TETRIS

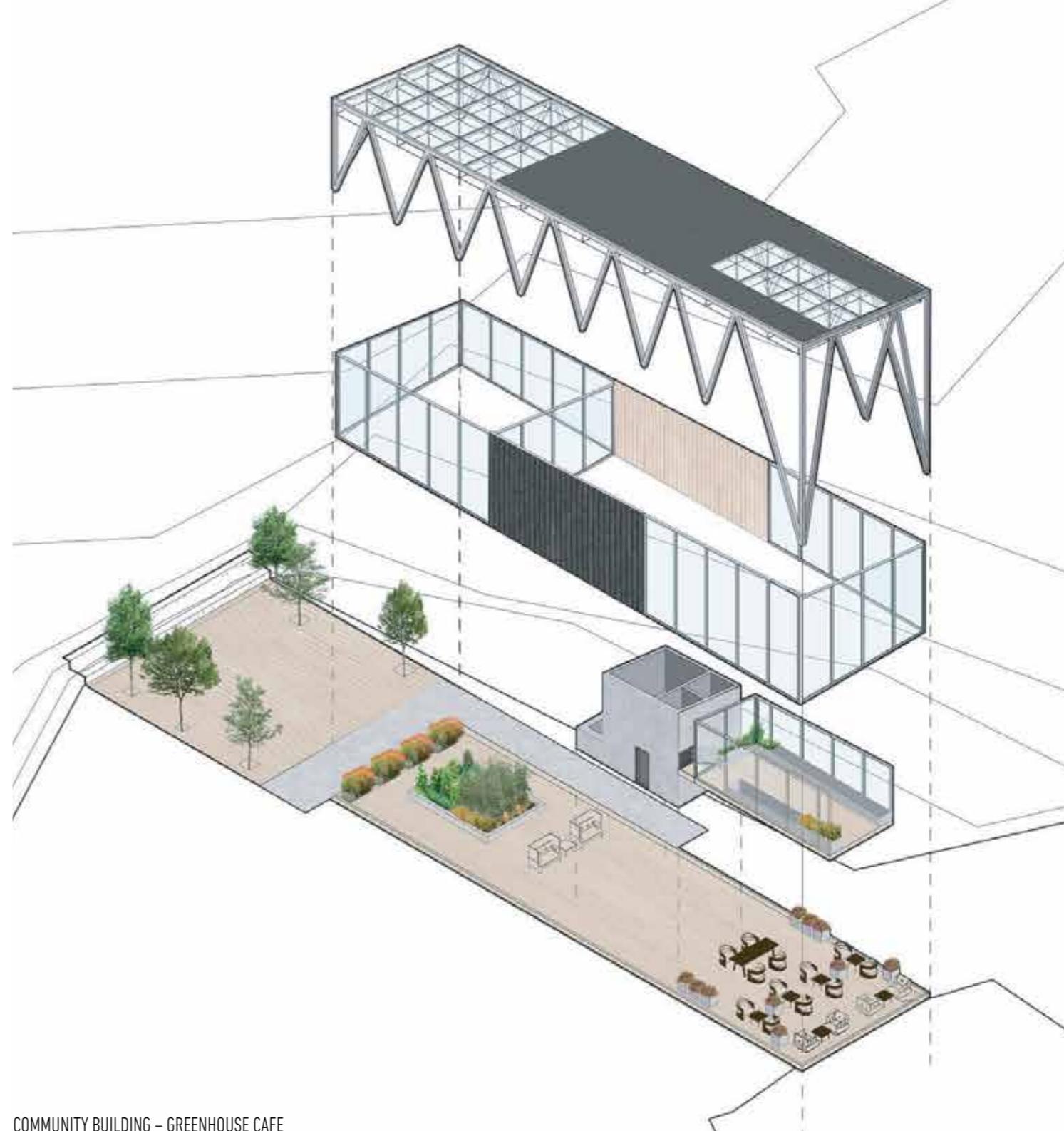

The goal of the project is to provide a unique Cēsis visitor experience at the same time preserving and enhancing local ecology. Project aims to revive the neglected area next to the river, creating a link between the city and nature through architecture and society, basing the program on the extensive research and analysis of traveling trends, demands and deficits of the Čiruļiši area. The demand for accommodation in Cēsis has recently increased. Thus setting up a plan for new accommodation and community building as a realistic architectural intervention within a natural reserve can be successful strategy to promote local tourism in Latvia. "Friluftsliv" is a Nordic expression which literally translates as "open-air living". Possible programs of activities in the open air have a vast range, starting from bird-watching and hiking, up to silence retreats. From all the research, we have directed ourselves towards a methodology that implements a direct connection with the unique forest setting, embracing the existing typology into our design and obtaining inspiration by local elements. Our aim is to create unique accommodations, designed specifically to hold individuals of all kinds of backgrounds. With three different design methods of building in a natural environment, we were able to create unique constructs that implement different user's needs, resulting in an inclusive attitude. It was important to consider different approaches for building in a protected site: 1) FLOATING ON SUBTLE LEGS, 2) CARVED INTO EXISTING HILLS, 3) SUSPENDED FROM NATURAL STRUCTURES. Proposed accommodation solutions adapt to the landscape and seasons allowing people to spend more time outside. Architecture respects terrain leaving minimal footprint.

SPIDER TENT

VIEWING TOWER, CABIN FOR TWO

COMMUNITY BUILDING – GREENHOUSE CAFE

2. EKOCEĻOŠANAS GALAMĒRKIS: CĒSIS

(1) **Ekopakalpojuma profils un sastāvdaļas.** Projekta mērķis ir noteikt ekopakalpojumu profilu, kas balstīts globālo ceļošanas tendenču izpētē, kā arī uz ceļošanas iniciatīvu izpēti Latvijā.

(2) **Pilsētas, lauku un ūdensmalu vienota attīstība.** Projekts pozicionē Cēsu pilsētu globālo ceļošanas tendenču ietvaros un piedāvā vidēja mēroga projektu, kas apvieno vairākas atpūtas aktivitātes un pagaidu dzīvošanu netālu no upes. Projekts paredz elastīgu attīstību vairākos posmos, nesmot vērā mainīgo ekonomisko situāciju.

(3) Diskusijas jautājumi.

a) Kā vidēja mēroga projekts var dot ieguldījumu vietējai attīstībai un vienlaikus būt saudzīgs videi

b) Kādus īpašos eko pakalpojumus var attīstīt Cēsis un veicināt pilsētas atpazīstamību globālajās ceļošanas tendencēs?

c) Kāda loma ir pašvaldībai ekopakalpojumu ieviešanā un pilsētas atpazīstamības veicināšanā?

2. Eco-Travel Destination: Cēsis

(1) **Profile and components of eco-service.** The purpose of the project was to set out profile of eco services that are based on research of global trends of traveling, as well as on research of traveling initiatives in Latvia.

(2) **Interlacing urban, rural and waterfront layers.** The project situates Cēsis within the global needs of contemporary traveling and offers mid scale project that fuses multiple recreation activities and accommodation near the river. The project envisions flexible development in several stages taking into account unstable economical situation.

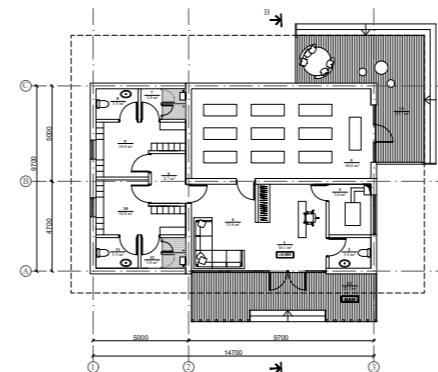
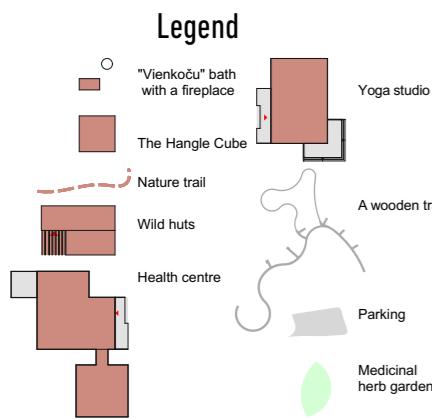
(3) Discussion.

a) How can mid scale project benefit local development and simultaneously be sensible to the environmental needs?

b) What are the specific eco services that can be developed in Cēsis and promote the city's position within global trends?

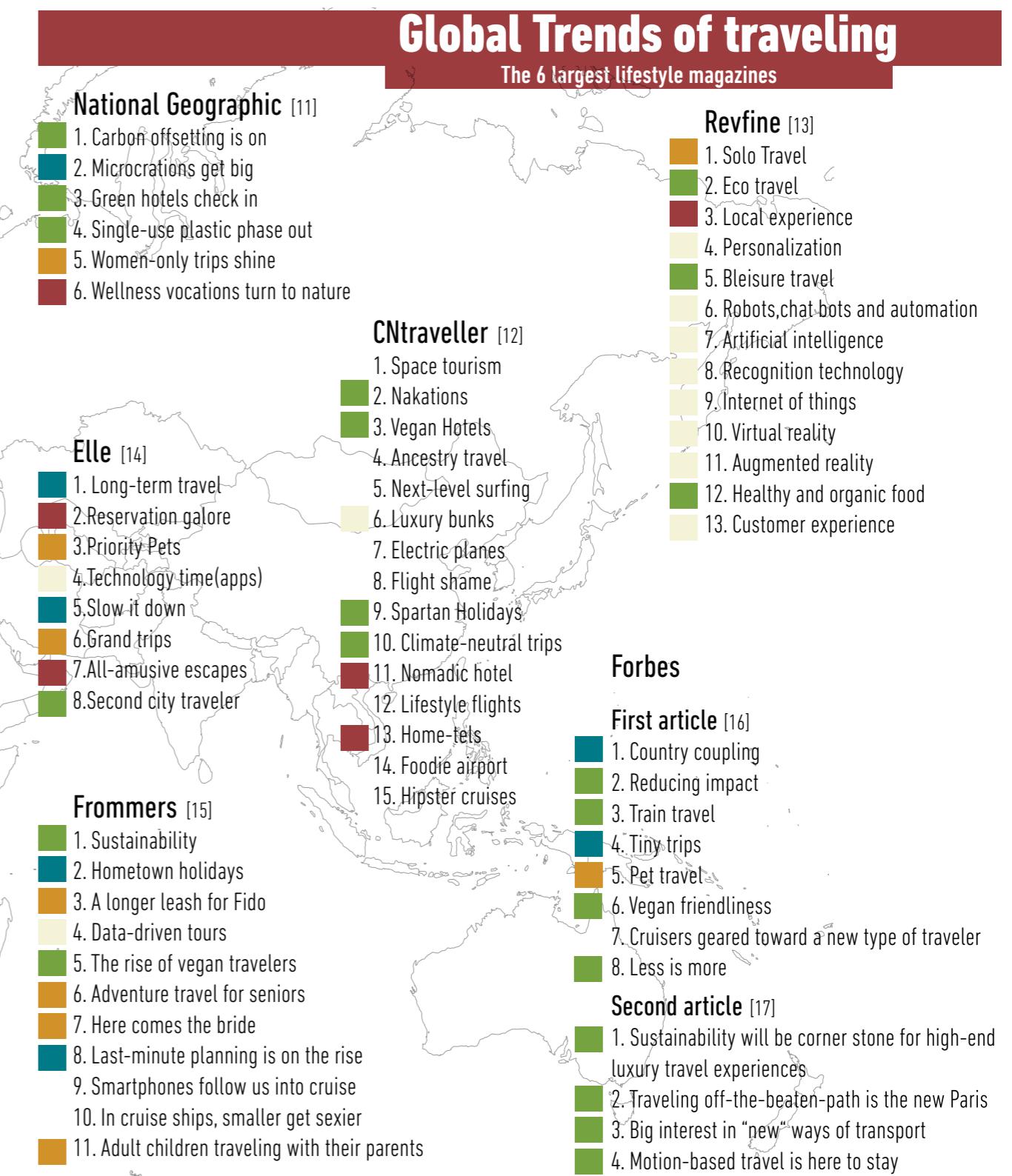
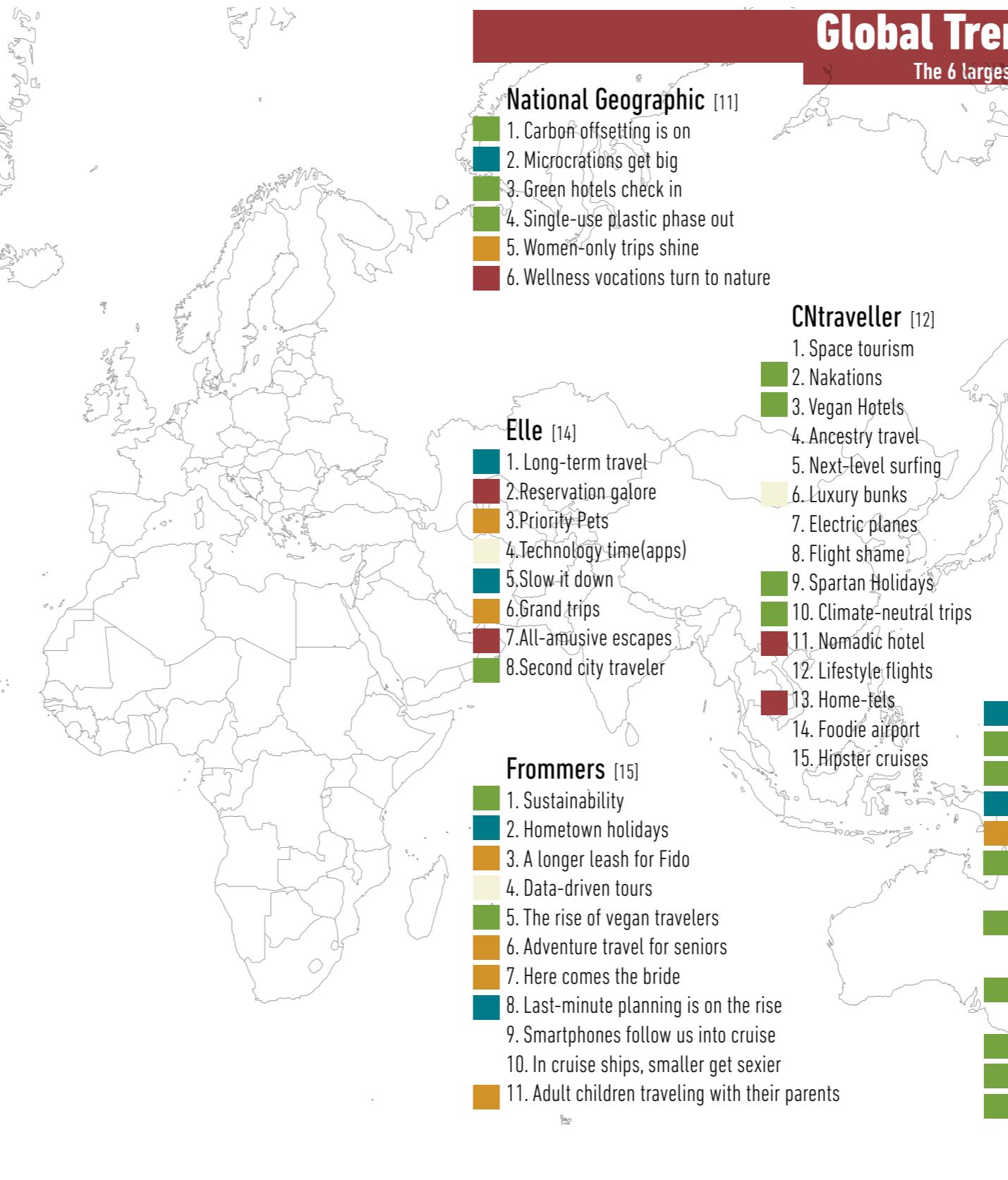
c) What role the municipality has to promote eco service discourse and global recognition as travel destination?

MASTERPLAN

WILD HUTS

The design proposal takes the first step of what is considered crucial for Cēsis to develop as an eco-resort. The research based on the trends of traveling shows that there is lack of eco-services in Cēsis, meaning SPA and wellness facilities as the direct offer of eco-travel. The design project develops a zero waste resort as a new element on the border of Nature and City's outskirts joining these two parts together. The chosen site (4164 m^2) of Interwoven resort is located only 3.4 km from the center of town and will support the main streams of the city and will mix into existing tours connecting people with the wild nature. Project considers various types of built structures generating space that could coexist with nature, create eco-friendly home-like spaces and linger tourists in Cēsis. The Hanged Cubes as the first stage are simple in design, $3.5 \times 3.5\text{ m}$ of wooden and metal construction and hanged between large trees. The roof is made of tempered glass allowing see through. The Cube is designed for one family – 2 adults, 2 children. Wild huts are cabins of 27 m^2 and 36 m^2 developed as the second stage of the site and designed by applying modular system for prefabrication and assembly. Third stage development includes two level Public Health center (260.7 m^2) and Yoga studio (126.3 m^2) offering restorative yoga classes that focuses on relaxing the body as well as mind. The buildings are designed and built as a compilation of $5 \times 10\text{ m}$ wood construction modules. The build program are accompanied by Vienkoču bath with fireplace, nature trails, herb garden and parking. Eco-travel includes also the concern on carbon footprint, searching for sustainable and ecological buildings, the new eco-friendly technologies and tendency to become a zero-waste humanity – design proposal integrates methods to create absolutely self-sufficient architecture.

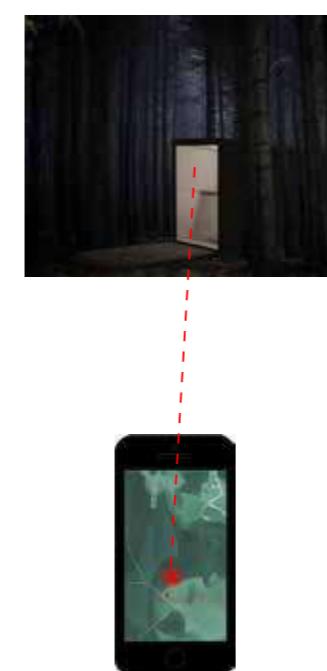
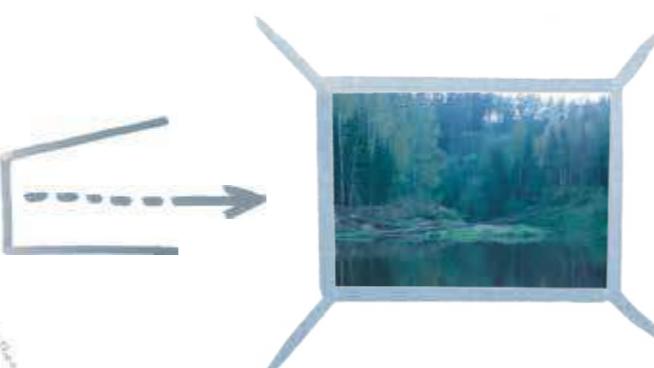
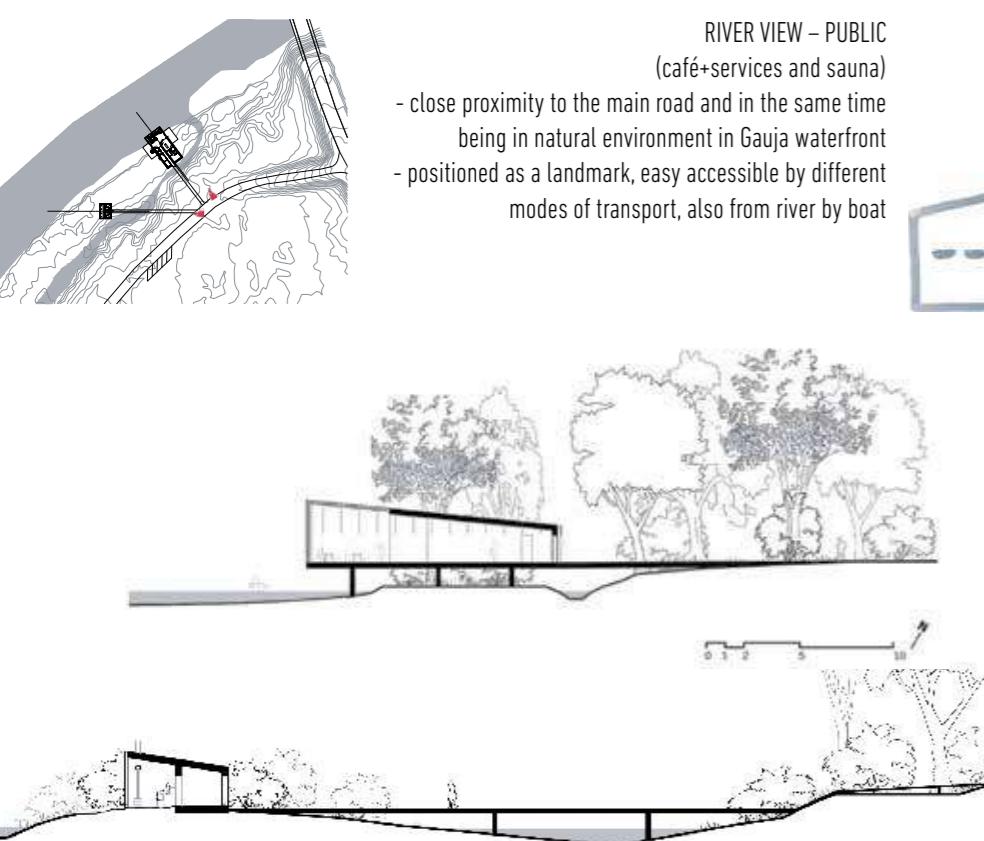
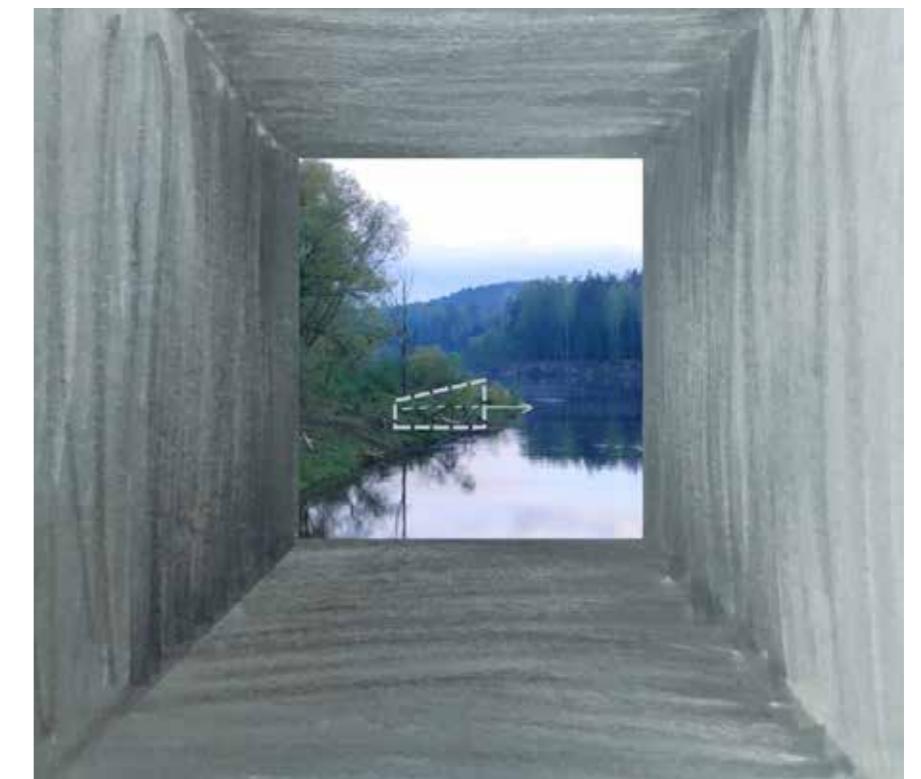
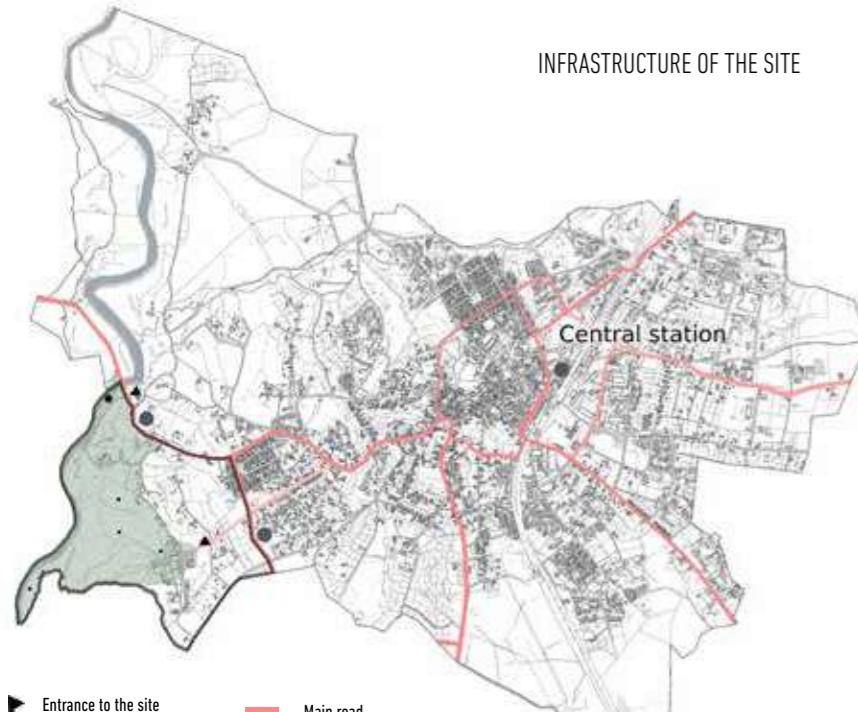

3. DABAS UN TEHNOLOGIJU SAPLUDINĀŠANA. ĀRPUS TĪKLA SISTĒMAS

- (1) **Ekopakalpojuma profils un sastāvdaļas.** Projekta mērķis ir formulēt teorētisko pamatojumu, kā tehnoloģijas var piedāvāt videi draudzīgus būvniecības risinājumus aizsargājamās dabas teritorijās.
- (2) **Pilsētas, lauku un ūdensmalu vienota attīstība.** Projekts paredz trīs tehnoloģiskas pieejas vides un ēku mijiedarbībai, kā arī izvirza piecus atšķirīgus modulāru izmitināšanas un ceļojumu pakalpojumu prototipus piecās vietās Gaujas Nacionālajā parkā.
- (3) **Diskusijas jautājumi.**
 - a) Kā ēku tehnoloģiska ražošana, attālināta pieeja un pakalpojumu pārvaldība un jauni materiāli var veicināt saudzīgu attieksmi aizsargājamās dabas teritorijās?
 - b) Kā modulāra pieeja celtniecībai var veicināt saudzīgu attieksmi aizsargājamās dabas teritorijās?
 - c) Kādi faktori pašvaldībai jāņem vērā, ieviešot tehnoloģisko pieeju?

3. Enabling and celebrating nature and technology convergence through off-grid solutions

- (1) **Profile and components of eco-service.** The purpose of the project was to set out theoretical grounding how technologies may offer environmentally friendly solutions to building in protected nature areas.
- (2) **Interlacing urban, rural and waterfront layers.** The project envisions three types of technological approaches to interaction between environment and buildings, as well as sets out five distinct modular accommodation and travel services prototypes in five locations in Gauja National Park.
- (3) **Discussion.**
 - a) How can technological manufacturing of building, remote access and management to the services, and new materials benefit environment in protected nature areas?
 - b) How can modular approach to building be beneficial to decreasing impact on environment?
 - c) Which factors the municipality need to take into account for introducing technological approach to safely intensify approach to natural areas?

There is an ambivalent situation in the world right now: a paradox of high development of civilization and technology opposed to the environmental crisis. The current discourse often points out how the economical growth is achieved on expenses of natural resources. Therefore new ideas and solutions are needed to balance the situation. Thus the aim of the design proposal is to develop Cirulīši territory offering design solutions that embodies convergence of nature and technology. Inspired from concepts of Lo-TEK, Hi-Tech, and Biomimicry, we use these approaches for designing the buildings emphasizing natural and man-made world in close interaction. "The Viewfinder" is tourism accommodation proposal in Cirulīši nature park. Viewfinder offers accommodation that are looking for most atmospheric places for their guests. Cabins located in the forest is a shell, that embraces the nature offering off-grid lifestyle and direct connectedness with the nature- different kind of experiences and wide range of views. Tourism offer consists of cafe with services room and a boat dock, sauna, cabins in the forest, tourism application. Proposed program offers to experience five different sites, attitudes and five degrees of interaction with nature aiming to develop the environmentally friendly, unique, and resort based tourism. Our approach to designing is to learn from the vernacular knowledge how to coexist with nature to promote holistic attitude rather than anthropocentric approach towards ecosystem. The design proposal offers accommodations for off-grid tourism for 4 basic target groups: 1) short time visitors, 2) Cirulīši nature trail attenders, willing to explore the nature objects and to stay in the area for more than one day, 3) active sports practitioners, 4) people seeking hideaway from the city rush in calm and natural environment seeking seclusion and interrupted stay.

Site	RIVER PUBLIC		RIVER SECLUDED	FOREST EDGE/ MEADOW		DEEP FOREST		HILL TO VALEY VIEW
Building	Cafe and reception	Sauna	Cabin 1	Cabin 2	Cabin 3	Cabin 4	Cabin 5	Cabin 6
Infrastructure	Road 1, accessible by private and public transport		Road 1, walking along Čirulīši nature trail	Road 1, further by Čirulīši nature trail		Road 1, further by Čirulīši nature trail, road 2		Road 1, Čirulīši nature trail or road 2
Building type								

4. PILSĒTAS, ZAĻO UN ŪDENS SISTĒMU LĪDZĀSPASTĀVĒŠANA CĒSIS

(1) **Ekopakalpojuma profils un sastāvdaļas.** Projekta mērķis ir noteikt teorētisko pamatojumu pilsētas un lauku teritoriju vienotai stratēģijai, kas paredz pilsētas, zaļo un ūdens zonu mijiedarbību. Projektā pētītas pilsētas funkcijas un programmas, kas papildinātu ekoceļošanas pakalpojumu klāstu.

(2) **Pilsētas, lauku un ūdensmalu vienota attīstība.** Projekts piedāvā nelielu paviljonu tīklu Gaujas Nacionālā parka teritorijā. Stratēģiski izvietoto paviljonu tīkls apvieno atpūtu dabā, vērš uzmanību uz īpašiem ainavas elementiem un biotopiem, kā arī uzsver akadēmisko un lauka pētījumu nozīmi ainavas saudzēšanā. Projektā paredzēts arī izmantot bijušās krievu rūpnīcas ēkas kā vienu no paviljonu tīkla ierīkošanas vietām.

(3) **Diskusijas jautājumi.**

a) Kā vairāku atšķirīgu funkciju saplūšana var būt noderīga, lai veicinātu saudzīgu atpūtu dabā?

b) Kā akadēmiskās aktivitātes var būt noderīgas sensibilizējošai attieksmei pret dabu?

4. Coexistence of Green, Blue and Urban in Cēsis

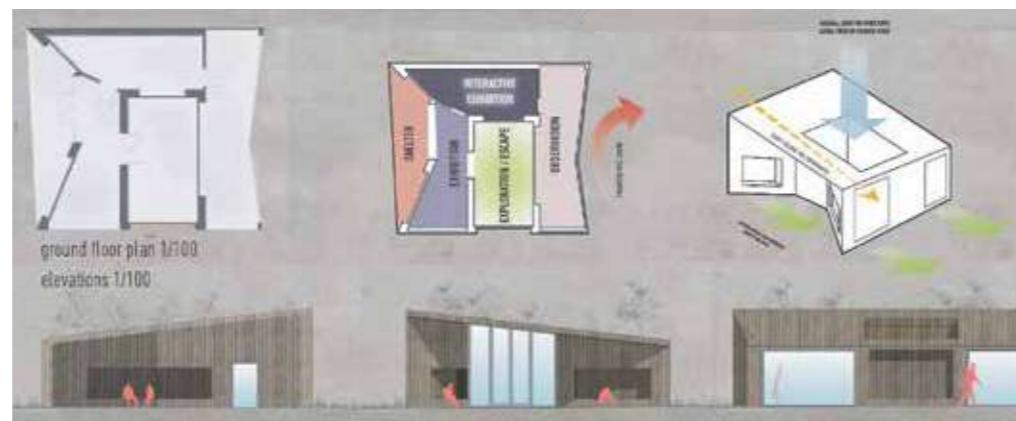
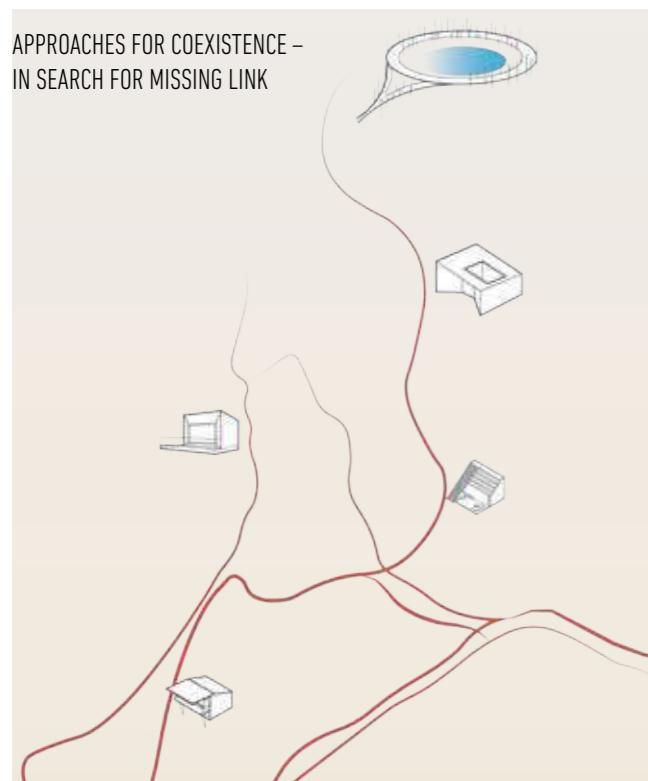
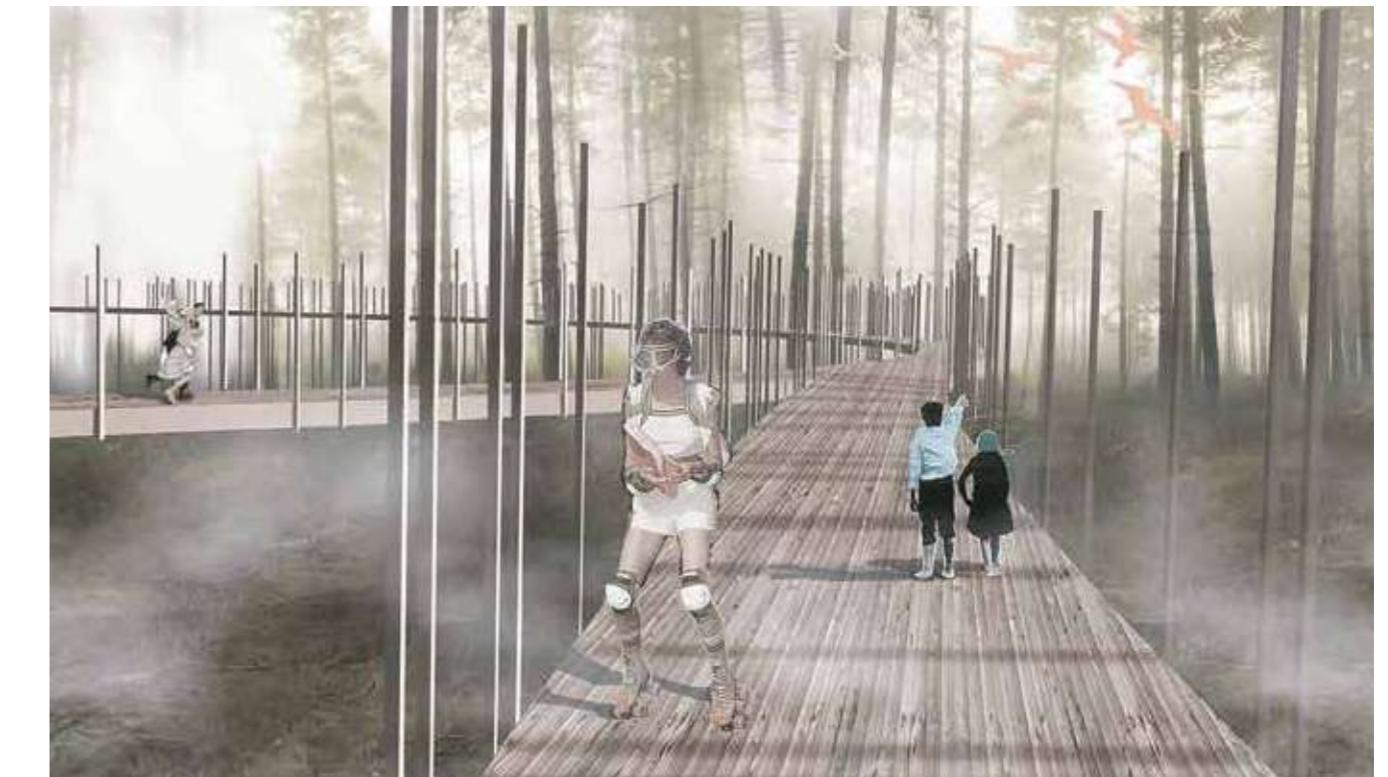
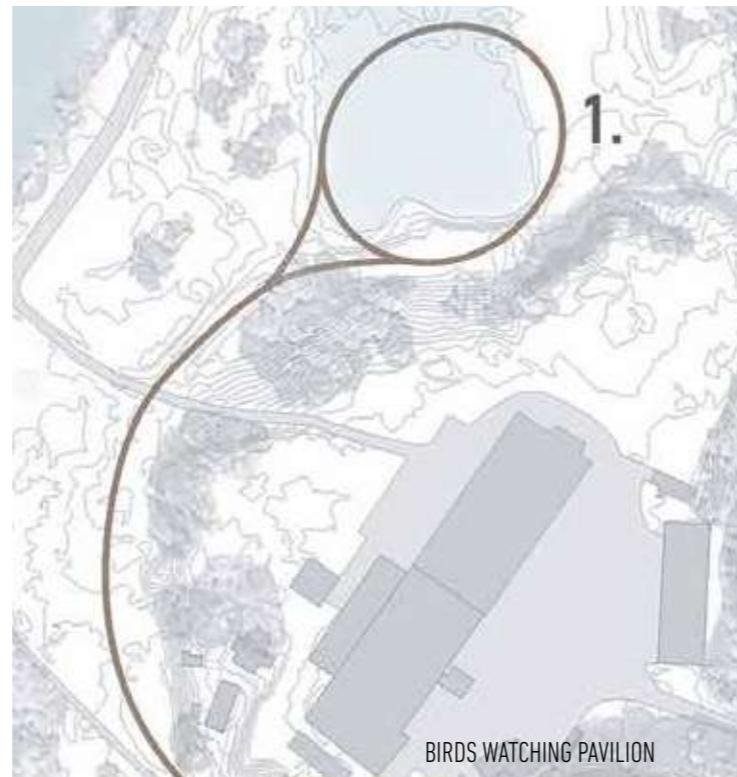
(1) **Profile and components of eco-service.** The purpose of the project was to set out theoretical grounding for urban and rural strategy, which would envision interlacing of urban, green and water areas in the city, as well as to envision which functions and programs beyond recreation may benefit the travel services.

(2) **Interlacing urban, rural and waterfront layers.** The project proposes network of small-scale pavilions within the Gauja National Park area that interlace recreation in nature, focuses attention on specific landscape elements and biotopes and puts forward the idea of joining academic research and recreation. The project also proposes to utilize the existing buildings of former brick factory as one of the locations for setting out the network of the pavilions.

(3) **Discussion.**

a) How can fusion of multiple distinct functions be beneficial for promoting recreation in nature?

b) How can academic activities be beneficial for sensitizing attitude towards nature?

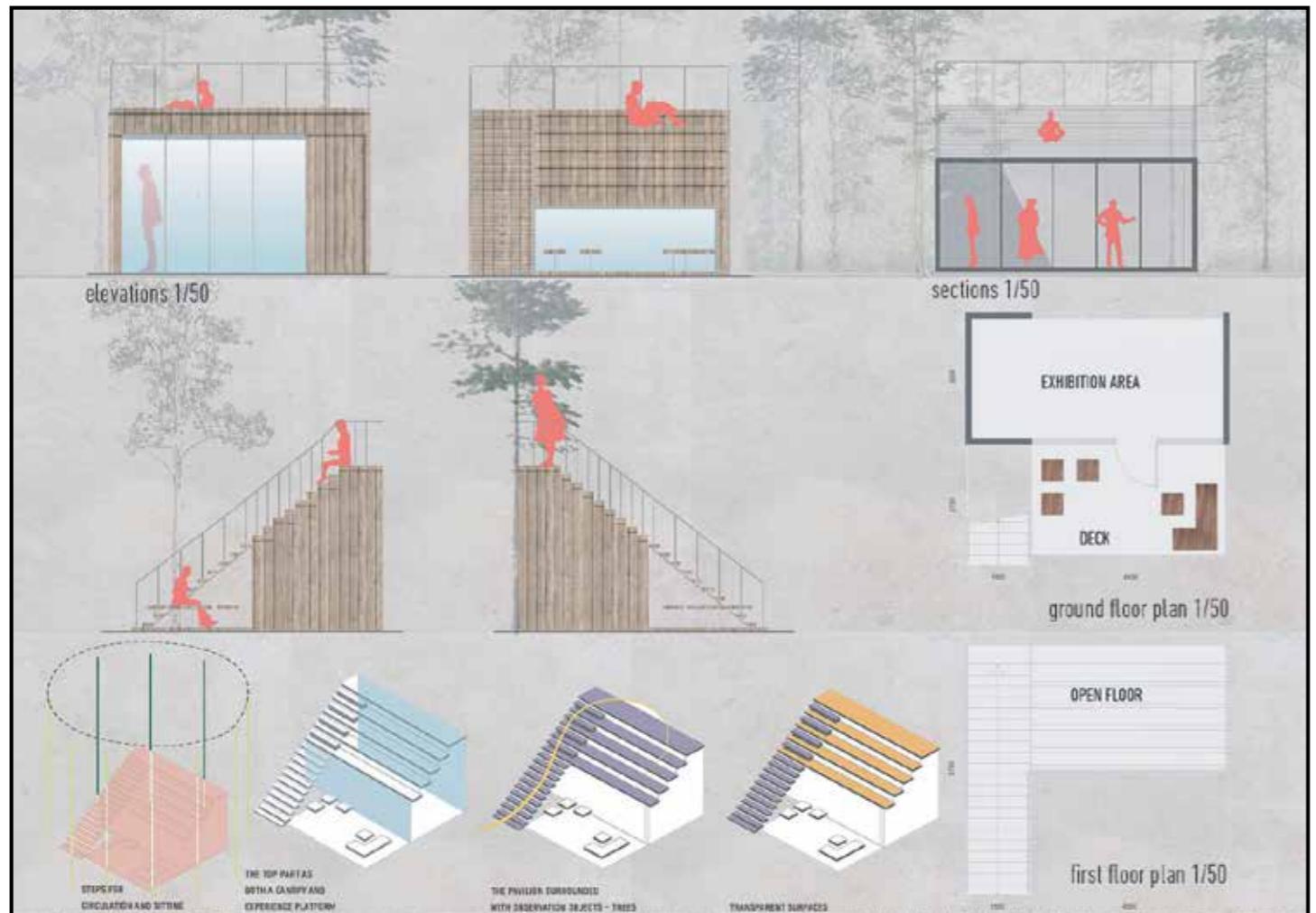
MEADOW
BIOTYPE
PAVILION

Cēsis town provides highly developed infrastructure and multiple leisure opportunities. The paradox is, while touristic sites and objects are accessible to the tourists, the area does not provide enough accommodation and catering. Gauja National park remains "invisible" and excluded from urban network and lacks shelters making long-term visits less tolerable. Proposal aims to design spatial scenario that would enhance the quality of urban dimension and social interactions for Cēsis locals and visitors with urban, nature and river. The design code is devised according to the town's needs, legislation and flood protection measures. Protection status of the territory bans industrial, multi-story buildings, installation of any tracks, built tents or set up of rest areas outside specially equipped zones.

The proposed layout of pavilions would introduce several scientifically valuable features of the national park to the general audience connecting the estranged park to the urban fabric, and making the void zone to function as a link between green, blue and urban. The proposal is small-scale intervention, dedicated to the specific biotope, functioning as observation platform or, in times of need, shelters, that feature interactive exhibition curated and periodically updated by the academics. Pavilions are connected to the existing natural trails and all made of timber, blending with the context on multiple levels.

Birds pavilion pathway is connected with existing natural trail, it leads the visitors towards abandoned brick factory (future scientific think-tank), makes a loop around the pond and reconnects to the pathway. Radial shape associated with birds' nest and gradual elevation give 360° panoramic view. Platform is equipped with the interactive informative exhibition materials that provide deeper and wider knowledge about birds in Gauja National park.

FOREST PAVILION

Forest pavilion' simple shape provides multiple observation decks on different levels. The ground floor works as a threshold between exhibition pavilion and forest.

The light, steel staircase moves visitors from ground level upstairs giving new angle and perception of the same forest. The open platforms for relaxation and observation brings visitors closer to nature.

The open platforms for relaxation and observation brings visitors closer to nature. The basic layout of the pavilion includes a closed space for the exhibition. The visitors can find comfort in the pavilion's exterior on sunny days and shelter inside of it during the heavy rain.

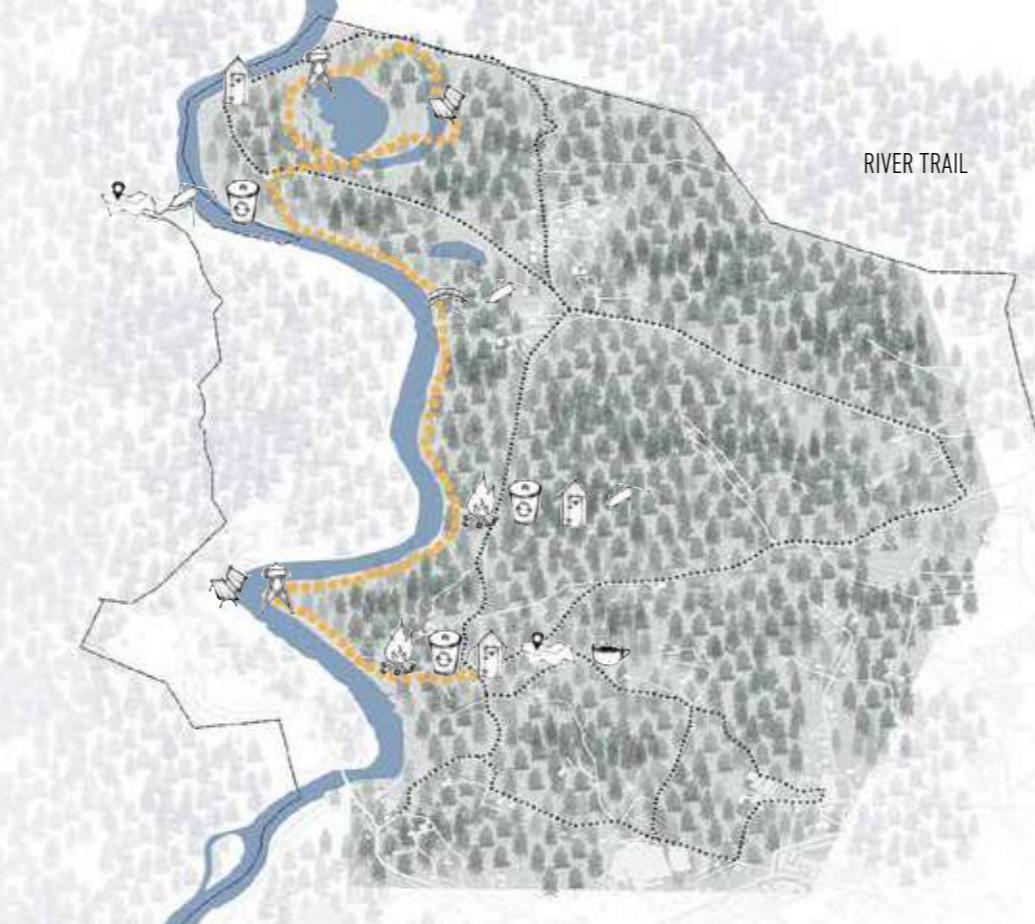
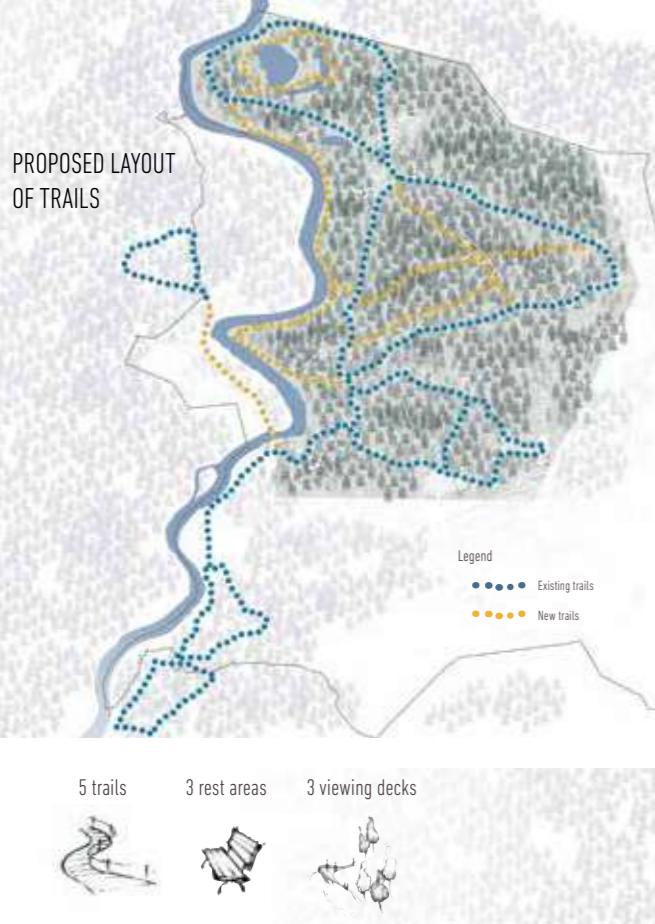

5. GAUJASLĪČU DABAS TAKU REVITALIZĀCIJA

- (1) **Ekopakalpojuma profils un sastāvdaļas.** Projekta mērķis ir apzināt gan esošās formālās, gan neformālās dabas takas Gaujas Nacionālā parka teritorijā un pastaigu infrastruktūras vajadzības, lai izveidotu vienotu taku un to infrastruktūras tīklu.
- (2) **Pilsētas, lauku un ūdensmalu vienota attīstība.** Projekts apkopo taku un to elementu tipoloģijas, kā arī apskata vairākas līdzīgas gadījumu studijas. Īpaša uzmanība tiek pievērsta atrašanās vietai Gaujas Nacionālā parka ziemeļos, paredzot jaunu dabas taku.
- (3) **Diskusijas jautājumi.**
 - a) Kādi tiesiskie aspekti nemami vērā, lai izveidotu dabas taku tīklu aizsargājamās dabas teritorijās?
 - b) Kas pašvaldībai jāņem vērā dabas taku apsaimniekošanā, lai nodrošinātu minimālu ietekmi uz vidi?
 - c) Kādas ir minimālās un optimākās infrastruktūras tipoloģijas, lai nodrošinātu dabas taku apmeklētāju ērtības un vienlaikus samazinātu negatīvo ietekmi uz vidi?

5. Revitalization of Gaujaslīči nature trails

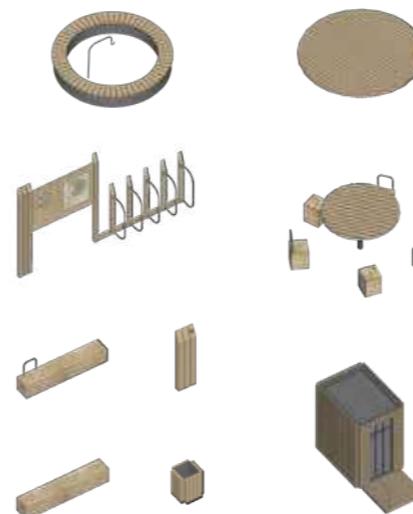
- (1) **Profile and components of eco-service.** Purpose of the project is to detect existing nature trails, both formal and informal, needs of travel infrastructure to set out the connected and well serviced network of paths in Gauja National Park area in the city.
- (2) **Interlacing urban, rural and waterfront layers.** The project sets out typologies of nature trails and their infrastructure in the city, as well as offers extensive summary of similar case studies. Particular attention is paid to location at the North of Gauja National Park, envisioning new nature trail.
- (3) **Discussion.**
 - a) What are the legal means to set out the network of nature trails in the protected nature areas?
 - b) What are the guidelines for the municipality for the management of the nature trails to ensure minimal environmental impact?
 - c) What are minimal and optional infrastructure typologies to ensure attendance of the nature trails and minimize environmental impact?

AUGMENTED REALITY – simple, safe and attractive way to encounter with wildlife

URBAN AND LANDSCAPE DESIGN ELEMENTS

How to create and maintain an active recreation throughout the seasons while preserving the values of the nature? How using small interventions we could achieve more impact? Design proposal is based on existing natural values – Gauja valley, rich flora and fauna, relief variations, adapting, improving and linking infrastructure (local roads, forest trails), providing safe and organized recreation with amenity elements, small scale architecture interventions and landscape improvements.

For instance, particular and designed amenity elements have huge impact in creating and maintaining safe, active and accessible recreational space. Elements have three main functions – to inform and order, comfort and activate. If any group is missing, then it is much more likely that nature will be damaged or place is not suitable/attractable for different user groups.

The proposal regenerates and links existing trail structure by offering new directions and spots – 5 trails, 3 rest areas, 3 viewing decks. River trail – 4,5 km (one way) or 7,8 km (both ways), duration 2-4 h, difficulty – medium. First part goes along the shore of the river Gauja. In some parts the shore is steep and could be dangerous which is why trail is in medium difficulty level. Second part of it goes around an old meander of Gauja. Path is built of wooden planks. The whole trail leads through the natural forest and meadow environment.

Additionally as part of project, AUGMENTED REALITY could offer simple, safe and attractive way to encounter with the wildlife. Such interaction does not disturb wildlife, is safe and easy for all user groups, could be used in all seasons regarding the weather conditions. It works by scanning the code from info stand or use application to open program. It uses phone's camera and shows animals living in the area.

RAISKUMA LOKS (RAISKUMA BOW)
Gaujas ielejas skatu platforma | viewing deck over the Gauja valley

VI DAĻA: MĀĢISTRA DARBS

PART VI: MASTER'S THESIS

Projekta tēmas ietvaros 2019./ 2020. studiju gadā izstrādāts māģistra darbs "Stratēģiskā plānošana. Kūrorta attīstība Cēsis", autors Pēteris Cars, kura mērķis ir noteikt stratēģiskās plānošanas instrumentus ekopakalpojumu ieviešanai. Māģistra darbs ir vērts uz stratēģiskās plānošanas izpēti, lai analizētu Cēsu pašvaldības nodomus attīstīt pilsētu kā kūrortu, iekļaujot arī divu piemēru analīzi, Druskeninkai labsajūtas parku Lietuvā un Juvet ainavu viesnīca Norvēģijā, lai noteiku veiksmīgi pielietotās metodes, kas ir izmantotas kūrorta attīstīšanai. Patsy Healey stratēģiskās plānošanas metožu teorētiskie aspekti ietver pētījuma teorētisko pamatojumu. Pētījuma empiriskajā daļā tiek apskatīts Cēsu kā kūrorta attīstības vēsturiskais fons un Cēsu attīstības plānošanas dokumenti, kur izklāsta Cēsu attīstības nākotnes nodomus, kā arī veiksmīgi piemērotas metodes līdzīgās vietās. Pirma reizi Cēsu stratēģiskā plānošana tiek apskatīta no savstarpēji saistītu ietekmējošo elementu plānošanas perspektīvas un tiek analizēti veiksmīgi izstrādāti dabus kūrorti un to attīstībā izmantotas metodes, kuras varētu pielāgot un izmantot kūrortu attīstībai Cēsis. Secināts, ka stratēģiskajā plānošanā uzmanība tiek koncentrēta uz savstarpēji saistītu ietekmējošo elementu plānošanas veidu ar šādām attīstības trajektorijām:

- pilsētu pārvaldība,
- iedzīvotāju un ieinteresēto pušu vajadzības un prasības,
- ekonomikas politika,
- telpiskā stratēģija,
- valdības intereses.

Pašreizējās plānošanas struktūras savstarpēji saistītu ietekmējošo elementu plānošanas novērojumi paplašina esošās zināšanas par Cēsu stratēģiskās plānošanas noteikumiem, kā arī nodrošina investoriem, Cēsu pašvaldībai un vietējiem iedzīvotājiem iespējamos veidus, kā savstarpēji saistītu ietekmējošo elementu plānošanas metodes ir iespējams izmantot kā stratēģiskās attīstības instrumentu konkrētas attīstības virzieniem.

In 2019/2020 study year related to the project theme the Master's thesis "Strategic planning. Resort development in Cēsis", author Pēteris Cars, has been worked out to reconsider strategic guidelines of ecoservices in Cēsis. The Master's thesis is focusing on exploring strategic planning to analyze intentions of Cēsis municipality to develop the city as a resort, as well as two case studies of Druskeninkai wellness park in Lithuania and Juvet landscape hotel in Norway to set out successfully applied methods that have been used to develop resort. Theoretical aspects of Strategic planning methods by Patsy Healey comprise theoretical grounding of the research. The empirical part of the research examines the historical background of Cēsis resort development, and Cēsis development planning documents where are set out future intentions for Cēsis development, as well as successfully applied methods in similar places. For the first time Strategic planning of Cēsis is examined through perspective of relational planning and there is analyzed successfully developed nature resorts and used methods that could be adapted and used for resort development in Cēsis. It is concluded that Strategic planning is focusing attention in relational way. The development trajectories are as follows:

- urban governance,
- concerns and demands of citizens and organized stakeholders,
- economic policy,
- spatial strategy
- government interests.

There is a gap between the binding plans and conceptual development plans. Relational planning observation of current planning structure extends the existing knowledge about Cēsis terms of strategic planning as well as provides for the stakeholders, municipality of Cēsis and for locals perspective on principles how it is possible to use relational planning methods as a tool for strategic development in specific direction.

1. STRATĒĢISKĀ PLĀNOŠANA.
KŪRORTA ATTĪSTĪBA CĒSĪS

1. Strategic planning. Resort development in Cēsis

PROFESIONĀLĀ MAGISTRA STUDIJU PROGRAMMA "ARHITEKTŪRA"
2019./2020. STUDIJU GADS, MAGISTRA DARBS

MAGISTRA DARBA VADĪTĀJA | Dr. Arch. Ilze Paklone

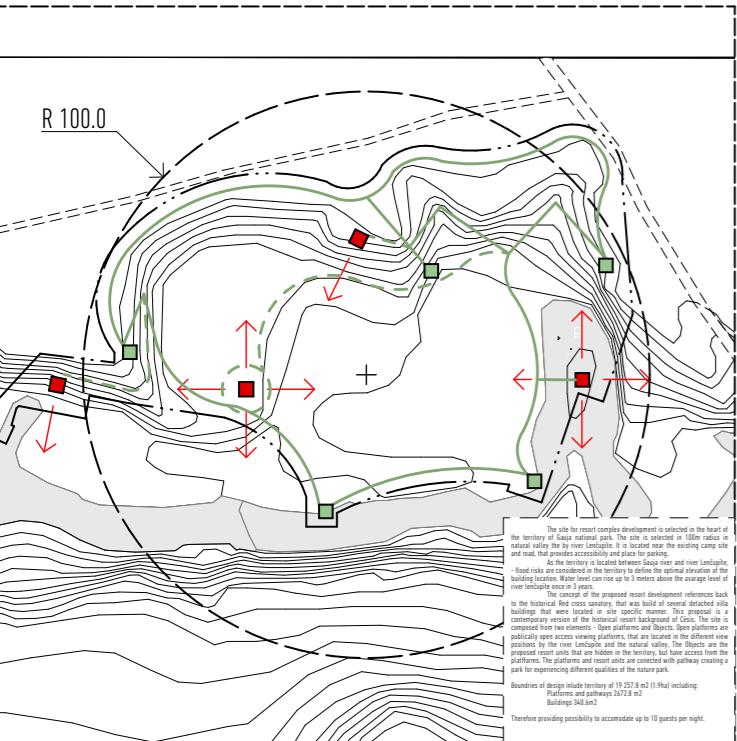
KONSULTANTI | PhD cand. Viesturs Celmiņš | Dipl. Arch. Rūdolfs Dainis Šmits

PROFESSIONAL MASTERS STUDY PROGRAMME "ARCHITECTURE"
STUDY YEAR 2019/2020, MASTER'S THESIS

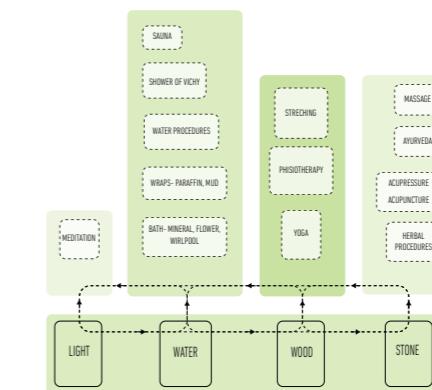
MASTER'S THESIS SUPERVISOR | Dr. Arch. Ilze Paklone

CONSULTANTS | PhD cand. Viesturs Celmiņš | Dipl. Arch. Rūdolfs Dainis Šmits

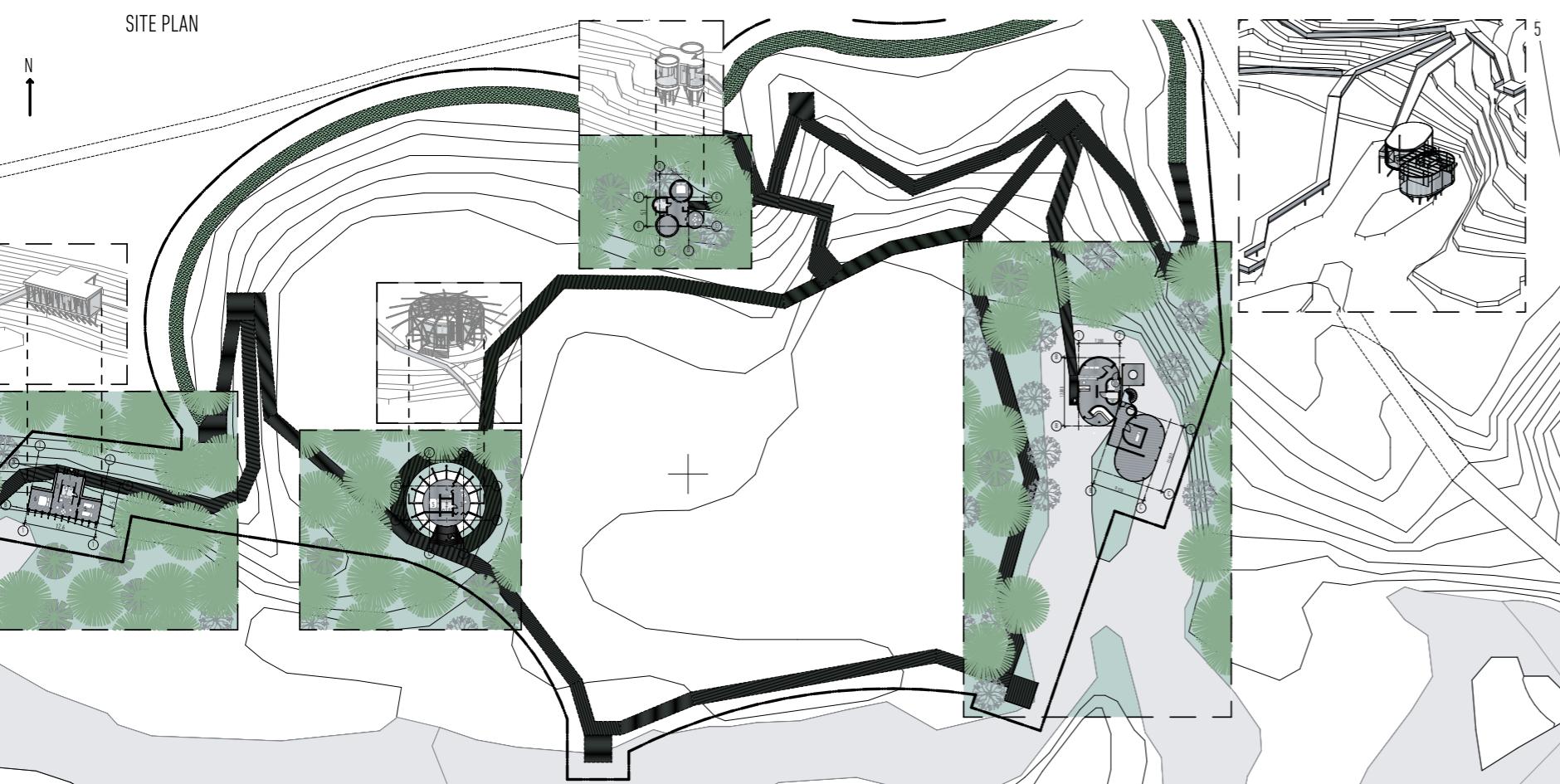
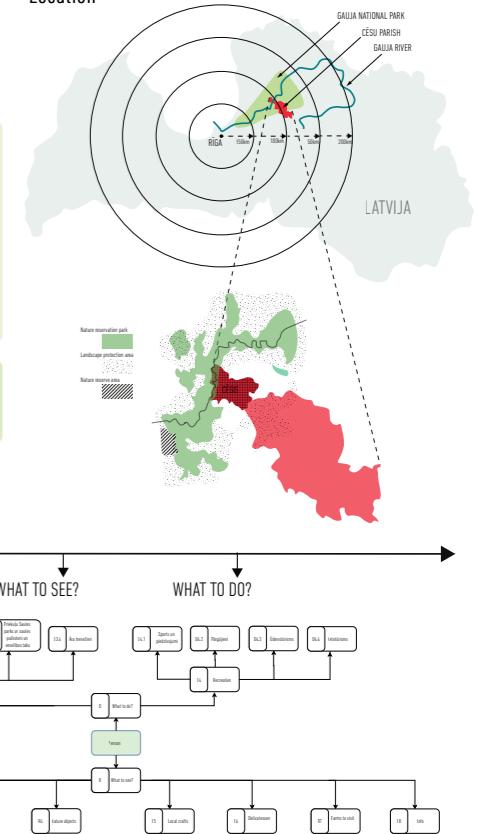
Pēteris Cars

Program

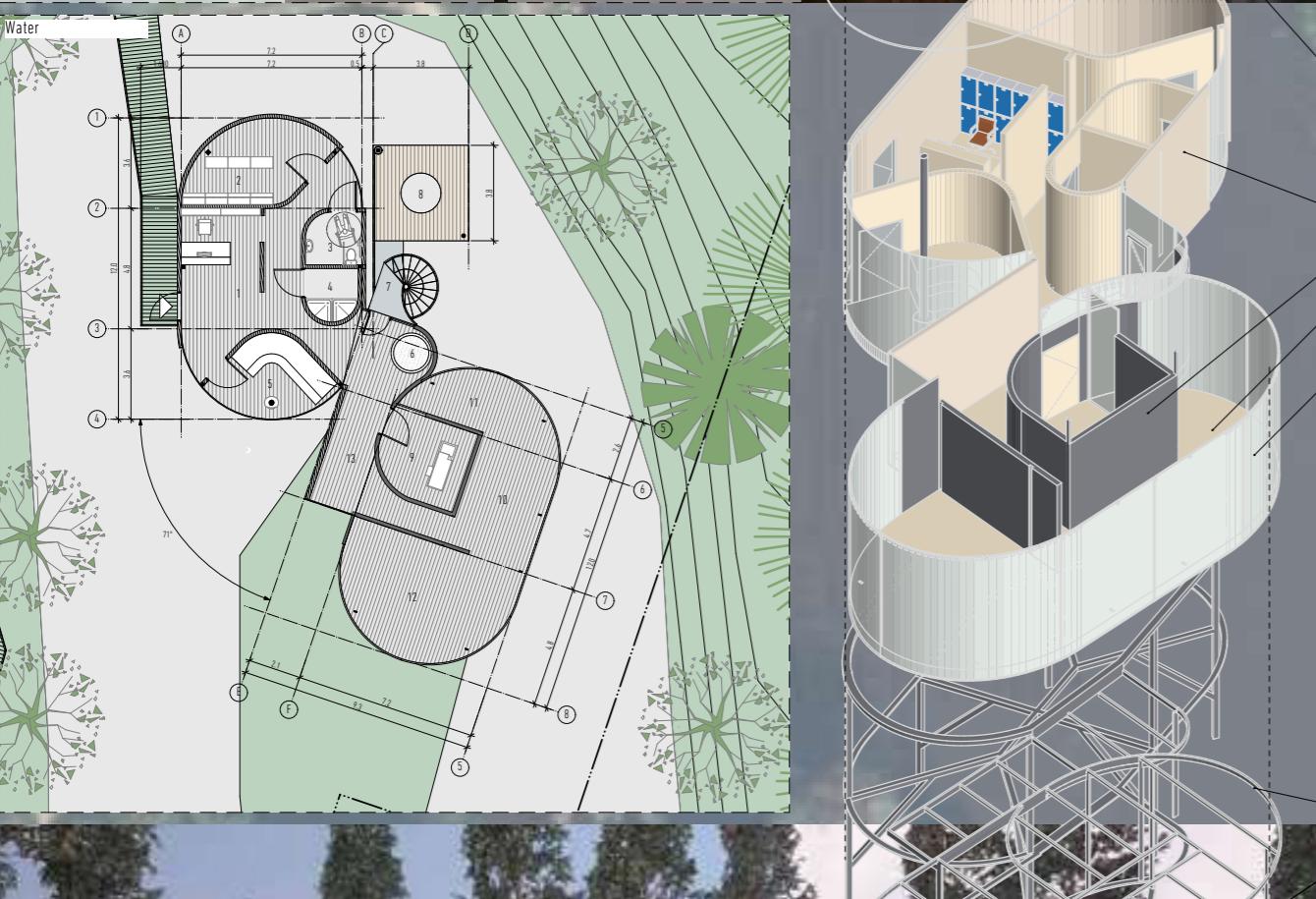

Location

Relevance of this project is based on current interest of municipality to develop Cēsis as a resort, ways to attract investors and promote development. The main observations from case studies are that the resorts are built as complexes of buildings with focus on use of nature as the main quality of the facility. The observed scale and typology of buildings is used as a base for setting the program of the proposed design in Cēsis. Although there is existing recreational area of "Cirulīši" that is included in land zoning plan as a "resort area", there are weak links between historical background of resort in Cēsis as well as functional links between the Gauja river, the national reserve of Gauja and the city of Cēsis. Currently there is no clear strategy – the conditions of existing and previous infrastructure must be clarified. Assessment of specific strategic development steps is necessary for resort oriented development in Cēsis. In context of current strategy of Cēsis, the development of resort includes aspects of spatial planning, specifically regarding issues of environment, economic vitality and nodal qualities.

Determined function focus on 4 natural qualities – light, water, wood and stone – creating a cycle of procedures that can be experienced in the nature resort. Four locations are selected in Gauja National park to discover yet unexposed sites. This project includes development of the location with focus on the use of Water for healing. Site for resort complex is selected in the heart of the territory of Gauja National park – in 100 m radius in natural valley the by river Lenčupīte. The concept of the proposed resort development references back to the historical Red cross sanatorium, build of several detached villa buildings. The proposal is a contemporary version of the historical resort. The site is composed from two elements – open platforms and objects. The objects are the proposed resort units hidden in the territory, but have access from the platforms.

THE COMMON PROCEDURE BUILDING is devoted to the main quality of Lenčupė – water. The building is composed of two parts. Open part houses resort procedure functions. The two parts are connected with a corridor that is arranged to provide possibility to see through the building when it would be viewed from the viewing platforms. Functions in the building are arranged to give possibility of experiencing the resort cycles of Light, Water, Wood and Stone, resembled in sauna, hot and cold baths, massage therapies, yoga, mediation and rest areas. The materials for the building are selected to have changing nature of their appearance, so that the building would reflect on the cycles of nature – wood, glass, metal frame with rusticated finish. Floating platform functionally connects the building with water of river and can follow the changes of the water level.

VII DAŁA: SECINĀJUMI

PART VII: CONCLUSIONS

Projekta "Augmented Urbans" ietvaros RISEBA Arhitektūras un dizaina fakultātē realizēto kursu gaitā radītie projekti izzīmē Cēsu pilsētas, kā arī tai piegulošo dabas teritoriju attīstību, caur vairākām perspektīvām:

- 1) Pirmkārt, radītie projekti aktīvi izzīmē relatīvi jaunu pieeju pilsētas un tās piegulošo teritoriju attīstībā. Proti, izpētes laikā studenti un pasniedzēji formulēja dabas teritoriju un tās radīto, nodrošināto ekosistēmas pakalpojumu nozīmi Cēsu pilsētas kā kūrorta veidošanā gan iedzīvotāju, gan pilsētas viesu vajadzībām.
- 2) Otrkārt, radītās projektu idejas artikulē, detalizē un atspoguļo dabas pakalpojumus un Gaujas tuvumā esošo teritoriju profilu kā jaunu galamērķu tīklu, kas kalpo atpūtai, izklaidei un sporta aktivitātēm.
- 3) Treškārt, projekti izzīmē pieredes, dabas un aktīvo tūrismu produktu līdzpastāvēšanu kā jaunu daudzsološu pakalpojumu jomu, kurā dabas daudzveidība, ekosistēmu pakalpojumi un ainava kļūst par kritisku daļu no pilsētas tūrisma infrastruktūras un arhitektoniskās pilsētvides piedāvājuma.
- 4) Visbeidzot, darba grupu idejas aktualizē tūristu un pilsētas viesu apmeklējuma pagarināšanas iespējas veidojot vienkāršu, bet ainaviski iedvesmojošu nakšņošanas piedāvājuma asortimentu tieši Gaujaslīču teritorijā, izzīmējot mazāk attīstītās Gaujas teritorijas attīstības potenciālu.

Sadarības projekta gaitā radītie projekti var kalpot par detalizētu ilustrāciju mūsdienīga (eko) kūrorta infrastruktūras attīstībai Cēsis, lietotājam draudzīgas pieredes veidošanai ne tikai vasaras, bet arī pārejās sezonas griezumā, kā arī ar to saistīto tūrisma pakalpojumu izviedei.

Nemot vērā arvien pieaugošo ainavas un zaļo teritoriju nozīmi Eiropas zelā kura politikas ietvaros, kā arī 2020. gadā aktuālajiem COVID19 pandēmijas izraisītajiem tūrisma ierobežojumiem globālā, lokālā un reģionālā griezumā, projekta teritorijas attīstības nozīmi un savlaicīgumu būtu grūti pārvērtēt.

Kursa gaitā studentu projektu idejas palīdzēja rosināt diskusijas par Gaujas teritorijas piegulošo teritoriju attīstību Cēsu novada pašvaldības organizētajās diskusijās ar iedzīvotājiem ("Enter Gauja"), kā arī "Augmented Urbans" projekta partneru tīkšanās laikā, Cēsu pilsētā projekta īstenošanas laikā.

Studentiem, savukārt, tā bija iespēja grupās strādāt ar plašu, kompleksu un vēsturiski ietilpīgu teritoriju, izmantojot Cēsis kā gadījuma studiju izpētes veikšanai un telpisko prototipu izstrādei. Diskusijas ar "reālu klientu" un ieinteresētājām pusēm, projekta pārstāvjiem un žūriju bija būtisks pakāpiens viņu akadēmiskajā studiju procesā un profesionālajā izaugsmē.

Projekta ietvaros īstenotais Bakalaura programmas studiju kursus universitātē tika veikts laikposmā no 2020. gada februāra līdz 2020. gada jūnijam; maģistra programmas kurss – laikposmā no 2019.

gada septembra līdz 2020. gada janvārim. RISEBA Arhitektūras un dizaina fakultātē abus kursus vienoja tēma kurss "PILSĒTA, KOPRADE & PAPLASINĀTĀ REALITĀTE: CĒSIS. KŪRORTPILSĒTA" un tie noslēgušies ar trīs maģistra, pieciem bakalaura līmeņa studiju projektiem un vienu maģistra darbu. Abu minēto studiju kursu mērķis bija attīstīt maza un vidēja mēroga pilsētas un zaļo teritoriju telpiskos scenārijus – šajā gadījumā, lai ieviestu eko-kūrorta stratēģijas Cēsu pilsētā. RISEBA praktiskajās arhitektūras studijās maģistra un bakalaura līmeņa kursos tēmas ir bijuši saistīti pētījumi jau ilgstošā laikā periodā. Teritoriju koprade, izvēloties Cēsis un citas reģionu pilsētas jaunu ideju prototipešanai, ir augstskolas studiju kursu virsuzdevums jau kopš 2017. gada. Tāpēc projekta ietvaros organizētajiem studiju kursiem bija uzkrāta laba pētījumu bāze, un studiju darbā bija iespējams koncentrēties tieši uz telpisko prototipu izstrādi.

Studiju kursi tika organizēti, izmantojot integrētu teorētisku un eksperimentālu pieeju. To mērķis bija telpisko prototipu izstrāde, kas kalpo kā virzītājspēks jauniem sociāliem un arhitektoniskiem skatpunktiem un paceļ nozīmīgus jautājumus kūrorta infrastruktūras attīstībai Cēsis. **Pielietotā studiju kursa metodoloģija** jau tikusi attīstīta vairāku studiju gadu garumā, un to var raksturot kā atvērtā tipa eksperimentālu projektešanas, jautājumu uzstādīšanas un lēmumu pieņemšanas procesu. Šāda pieeja un tās rezultāti tiek attīstīti darba gaitā praktiski eksperimentējot, tādējādi gan darba process, gan rezultāti vienmēr ir uzlabojumi un atvērti diskusijai. Aprakstīto pieeju var uzlūkot kā piemēru un līdzekļi ātru un elastīgu projektešanas prototipu radišanā, kas formālajos plānošanas procesos var kļūt par vērtīgu instrumentu lēmumu pieņemšanā un attīstības vīziju uzstādīšanā.

Telpisko scenāriju vai prototipu izstrāde tika **organizēta studentu grupās** (2 līdz 4 studenti grupas ietvaros), katrai grupai izstrādājot vienu scenāriju, kas nepārtraukti tika apspriests ar pasniedzējiem un pielāgots galvenajām lekciju un semināru tēmām, kā arī gadījumu izpētei. Izstrādātie projekti aicina pievērst uzmanību maza un vidēja mēroga risinājumiem, identificējot trūkumus pašreizējā vides un infrastruktūras situācijā, un dod norādes par iespējām kūrorta pakalpojumu un dzivesstila iedzīvināšanai Cēsis. **Studiju kursu rezultāti apkopoti digitālos bukletos**, kas ietver izpētes, gadījuma, paraugu studijas un projekta risinājuma sadaļas. Katrai grupai ir sagatavots **drukātu un digitālu planšetu komplekts, kā arī digitālas prezentācijas**, kas veido tekstuālus un vizuālus stāstījumus. Vairākiem projektiem, lai skaidrotu risinājuma arhitektoniskās un telpiskās kvalitātes, izgatavoti **fiziskie mēroga maketi**.

Studiju kursu vadītāja | Ilze Paklone, Dr. Arch.

Pasniedzēji un viespasniedzēji | Rūdolfs Dainis Šmits, MA, BArch, Dipl. Arch. I Dina Suhanova, Mg. Art., Dipl. Arch | Viesturs Celmiņš, PhD cand.

Student projects worked out within the project "Augmented Urbans" during the courses at the RISEBA Faculty of Architecture and Design mark the development of the city of Cēsis, as well as its adjacent nature territories through several perspectives.

1) First of all, **the created design projects actively mark relatively new approach to the development of the city and its adjacent landscapes.** Namely, during the research, students and tutors formulated the significance of nature capital and the ecosystem services created and provided by it in the development of Cēsis as a resort town for the needs of both, residents and city guests alike.

2) Secondly, **the project ideas articulate, detail and reflect the ecosystem services and the profile of the areas near Gauja River as a network of new destinations** that serve recreation, entertainment and sports activities.

3) Third, **the projects mark the coexistence of experience, nature and active tourism products as a promising new development area** in which biodiversity, ecosystem services and the landscape become a critical part of the city's tourism infrastructure and its envisioned architectural and urban form.

4) Finally, **the ideas of the student design proposals actualize the possibilities of extending the visit of tourists and city guests by creating a simple but scenically inspiring range of accommodation** in the Gauja Bay area, marking the development potential of the less developed area of Gaujaslīči.

The ideas created by student teams during the cooperation project "Augmented Urbans" can serve as a detailed illustration for the development of modern (eco) resort infrastructure in Cēsis, and formation of a user-friendly experience not only in the summer, but also in the rest of the season, as well as the development of related tourism services. Given the growing importance of landscape and green space in European green policy (Green Deal), as well as the local and regional constraints on tourism and travel in 2020 caused by the COVID19 pandemic, it would be difficult to overestimate the importance and timeliness of project area development in Gauja Bay area. During the course, research, ideas worked out and questions raised in student projects helped to stimulate discussions about the development of the adjacent Gauja territory during stakeholder meetings with residents ("Enter Gauja") organized by Cēsis municipality, as well as during "Augmented Urbans" project partners meetings in Cēsis in 2019 and 2020. As far as student engagement, their work with historically large territory using Cēsis as a case study, as well as discussions with the "real client", stakeholders, project representatives and the guest jury were an important step in their academic study process and professional development.

The undergraduate (Bachelors) level practical architecture design course

at the university was carried out from February 2020 to June 2020. The graduate level (Masters) course at the RISEBA Faculty of Architecture and Design was carried out from September 2019 to February 2020. The graduate 1st year and undergraduate 3rd year practical architecture study courses were joined under the overarching theme "CITY, CO-DESIGNING & AUGMENTED URBANITY: RECONSIDERING CĒSIS AS RESORT" carried out through the project "The organization of the spatial research and urban planning study course within the project "Augmented Urbans". The courses concluded with **three projects of the graduate course and five projects of the undergraduate study course, and one Master's Thesis**. The target of graduate and undergraduate study courses was to develop small and midscale urban-rural spatial prototypes to introduce eco-resort strategies in Cēsis city. **The studio work through the study courses has been organized as integrated theoretical and experimental approach**, targeted at development of spatial prototypes that would introduce new social and architectural narratives and put forward questions relevant for the development of resort infrastructure of Cēsis. RISEBA Faculty of Architecture and Design has already established the approach of graduate and undergraduate practical architecture studies to be continuous process over longer spans of time. Theme of co-designing territories, choosing Cēsis and other regional cities as pilot case studies, has been part of the university agenda since 2017 and has proven to be successful as a testing ground for further planning procedures in municipalities.

The design methodology developed for several years and this time within the respective study courses falls into the realm of spiral design processes and open-ended feedback looping of design and decisions. The process and results of the studio can be seen as a methodology, which is developed practically and thus has some inconsistencies and is always open to discussion. Though, the process and its results may be seen as an example, how rapid and flexible design reactions to current issues can become valuable assets within formal spatial planning process. Development of Spatial Scenarios or Prototypes was organized through **student group work** (2 to 4 students), each group developing one scenario that is continuously discussed with tutors and tailored in relation to the major lecture and seminar themes, as well as case studies. The projects invite the viewers for further reconsideration of the small scale, where clues to revitalize lifestyles and resort services might be embedded. Results of the projects are summarized and introduced through **digital booklets, printed and digital boards, accompanied with digital presentations** as textual and spatially visual narratives.

Several groups have presented **physical scale models**.

Study course supervisor | Ilze Paklone, Dr. Arch.

Tutors and guest tutors | Rūdolfs Dainis Šmits, MA, BArch, Dipl. Arch. I Dina Suhanova, Mg. Art., Dipl. Arch | Viesturs Celmiņš, PhD cand.

PAR AUGSTSKOLU RISEBA

Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola RISEBA dibināta 1992. gadā Rīgā, piedāvā konkurentsējigu izglītību un sagatavo augsta līmeņa speciālistus un vadītājus biznesa un radošajās industrijas darbam starptautiskā vidē. Augstskola ir akreditēta LR Izglītības un zinātnes ministrijā, kā arī ieguvusi Centrālās un Austrumeiropas menedžmenta attīstības asociācijas (CEEMAN) starptautiskās kvalitātes akreditāciju (International Quality Accreditation). RISEBA realizē izglītību bakalaura, maģistra un doktorantūras studiju programmās, biznesa, komunikāciju, audiovizuālo mediju mākslas un arhitektūras virzienos – apvienojot biznesa, mākslas un tehnoloģiju nozares, tā ir augstskola, kur bizness tiekas ar mākslu. Augstskola piedāvā gan pilna, gan nepilna laika studijas latviešu un angļu valodā. Studentiem tiek nodrošināta mūsdienīga mācību vide. Labākajiem studentiem ir iespēja pieteikties studiju un prakses mobilitātei ārzemēs ERASMUS+ programmas ietvaros.

Akadēmiskā bakalaura studiju programma ARHITEKTŪRA dibināta 2011. gadā kā starptautiski orientēta un mūsdienīga arhitektūras programma angļu valodā. Programmas reģionālā specifika un konkurētspēja saistāma ar atzītu vietēju un starptautiska mēroga arhitektūras un ar to saistīto jomu profesionālu piesaisti, kas kopā ar studentiem veido fakultātes multikulturālo vidi. Arhitektūras programmas galvenie studiju moduļi ir arhitektūras projektēšana un dizains, arhitektūras vēsture un teorija, urbānā telpa un pilsētplānošana, būvniecības tehnoloģijas un būvkonstrukcijas, pilsētvides un labiekārtojuma dizains, tēlotāja māksla, kas apvienoti ar projektu vadības, biznesa, uzņēmējdarbības prasmēm un sociālajām zinātnēm. Arhitektūras projektēšana ir jauno arhitektu studiju centrālais kodols, kur augstu tiek vērtēts radošs darba process darbnīcā, studentu vēlme eksperimentēt, inovatīvas idejas, argumentēts projekta koncepcijas un attīstības pamatojums. Inženierzinātņu bakalaura grāds arhitektūrā ir pirmais solis, lai turpinātu studijas arhitektūras jomā un profesionāli strādātu gan Latvijā, gan ārzemēs. Studiju valoda: angļu. Studiju forma un apjoms: pilna laika dienas nodaļa, 3.5 gadi (7 semestri), 140 kreditpunkti (210 ECTS).

Profesionālā maģistra studiju programma ARHITEKTŪRA veidota kā turpinājums augstskolā RISEBA īstenotajai 7 semestru garajai Arhitektūras bakalaura studiju programmai, un pēc studiju beigšanas ļauj strādāt arhitektūras un pilsētplānošanas jomās gan Latvijā, gan ārzemēs, kā arī veidot patstāvīgu arhitekta praksi un iegūt arhitekta sertifikātu atbilstoši arhitektu sertificēšanas noteikumiem LR. Programma nodrošina augstākā līmeņa profesionālo sagatavotību arhitektūras apjomu projektēšanā un pētniecībā pasaules tendenču un ilgtspējības kontekstā – pilsētplānošana, urbānā antropoloģija, ekonomiskie aspekti, transports un mobilitāte, pilsētplānošanas dokumentu izstrādes metodoloģija, mantojuma jēdziens, ainavas un akvatektūras aspekti. Daļu studiju veido uzņēmējdarbības, vadībzinību un tiesisko attiecību studijas, BIM, ilgtspējīgas projektēšanas pamati (BREEAM un LEED standarti), arhitektūras projektu vadības starptautiskā prakse, sociālais dialogs, kā arī jaunrades un nekonvencionālie pētnieciskie aspekti un prakse. Būtiska un vienojoša komponente ir maģistra darba izstrāde studiju laikā. Iegūstamais grāds: profesionālais maģistra grāds arhitektūrā, arhitekta profesionālā kvalifikācija. Studiju valoda: angļu. Studiju forma un apjoms: vakara nodaļas studijas, 2 gadi (4 semestri), 80 kreditpunkti (120 ECTS).

ABOUT RISEBA UNIVERSITY

Riseba University of Applied Sciences in Riga, Latvia offers its students contemporary and high quality education. Since its foundation in 1992, its mission "to be a gateway to international careers" has guided RISEBA. University is an inter-disciplinary and multicultural private higher educational institution fully accredited by the Ministry of Education and Science of the Republic of Latvia. RISEBA has received the CEEMAN International Quality Accreditation. University facilitates the development of creative personalities preparing students and graduates for entrepreneurial careers at the international level, offering a wide range of undergraduate, postgraduate business and creative study programmes, as well as Doctoral studies. The programmes are taught in Latvian, English and Russian languages, both full and part time. In the last decade, RISEBA has opened the studies in communication, audiovisual media arts and architecture, thus transforming the institution into the place where "business meets arts". The best students can participate in the study exchange and practice mobility abroad.

Academic Bachelor's Study programme ARCHITECTURE is established in 2011 offering an international and competitive architecture study programme in Latvia. Since its foundation programme has combined the best architecture education standards and teaching experiences within Europe becoming the architecture school of the regional importance. Local and internationally recognized academics, practicing architects and designers have joined the faculty. Study program realizes the curriculum that combines its main study fields, architecture, urban planning and design, with the business skills and social sciences. The study programme provides students with the ability of analytical thinking and problem solving, granting the knowledge, intellectual capacity and practical skills of interrelating apparently separate domains of the architectural realm – theory and practice. The successive years of the programme curriculum are built up around the Architectural Design studio valuing creative process in the workshop, the students' desire to experiment, argumented concept and ability to solve different challenges. Degree awarded: Bachelor of Engineering Sciences in Architecture. Language of instruction: English. Form of studies: full time, 3.5 years (7 semesters), 140 credits (210 ECTS).

In 2017 RISEBA established 2 years long **Professional Master's Study programme ARCHITECTURE** as a follow-up to the existing 7 semesters long bachelor's study programme in Architecture, thus graduates of the professional postgraduate programme ARCHITECTURE will be eligible to obtain architect's professional qualification and pursue their careers in Latvia or abroad. The programme is designed to provide students with the professional experience as well as deep theoretical knowledge of a high quality architecture and urban planning. The main study cores of the master's study programme are architecture and urban planning, entrepreneurship, management and law studies, BIM (building information modeling), basics of sustainable design principles (BREEAM, LEED standarts), optional studies related to the industry and field, study practice in the local or international architecture firms or institutions. The fundamental concept of the programme is the continuous development of the Master thesis during the whole study process. Degree awarded: Professional Master's degree in Architecture / architect's professional qualification. Language of instruction: English. Form of studies: evening studies, 2 years (4 semesters), 80 credits (120 ECTS).

Izdevējs:
 Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola RISEBA
 Arhitektūras un dizaina fakultāte

Koncepcija, dizains un makets:
 Ilze Paklone, Dina Suhanova

Teksti, ilustrācijas un grafika:
 RISEBA Arhitektūras un dizaina fakultātes pasniedzēji un studenti

Vāka ilustrācija: Carolina Delrieux Illera-Barberi, Jelizaveta Lavrentjeva

Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola RISEBA
 Meža iela 3, Rīga, LV-1048, Latvija
 Tālr.: +371 67500265
www.riseba.lv
riseba@riseba.lv

Arhitektūras un dizaina fakultāte
 Arhitektūras un mediju centrs H₂O 6
 Durbes iela 4, Rīga, LV-1007, Latvija
 Tālr.: +371 29349122
info@riseba.lv
www.architecture.riseba.lv

www.fb.com/RISEBAFAD
www.instagram.com/fad_architecture_school

2020

Publisher:
 RISEBA University of Applied Sciences
 Faculty of Architecture and Design

Design and layout:
 Ilze Paklone, Dina Suhanova

Texts, illustrations and graphics:
 RISEBA Faculty of Architecture and Design tutors and students

Front cover illustration: Carolina Delrieux Illera-Barberi, Jelizaveta Lavrentjeva

RISEBA University of Applied Sciences
 3 Meza Street, Riga, LV-1048, Latvia
 Phone: +371 67500265
www.riseba.lv
riseba@riseba.lv

Faculty of Architecture and Design
 Architecture and Media Centre H₂O 6
 4 Durbes Street, Riga, LV-1007, Latvia
 Phone: +371 29349122
info@riseba.lv
www.architecture.riseba.lv

www.fb.com/RISEBAFAD
www.instagram.com/fad_architecture_school

2020

ISBN 978-9984-705-50-7 (digitāls izdevums / digital edition)